Sira

Allahovog Poslanika ρ 1 dio

UVOD

Hvala i Zahvala pripadaju Allahu Y Gospodaru svih svjetova i neka je Selam i salavat na Njegovog miljenika Muhammeda ρ na njegovu časnu porodicu, na njegove ashabe i sve one koji ga slijede do Sudnjeg dana.

Poštovana braćo i sestre, poštovani čitaoci predstavljavamo vam nekoliko brošuri sa Šeri'atske akademije Mus'ab ibn Umejr.

Odmah na početku želimo da se zahvalimo svim profesorima i direktoru medrese bratu Abdurrahmanu na velikodušno ustupljenom čistom (što se tiče autorskih i drugih prava) i djelomično obrađenom materijalu za ove skripte.
Također se zahvaljujemo bratu Hajruddinu koji je pomogao u obradi teksta ove brošure,
a zatim želimo da preporučimo ove tekstove svim onim koji su željni čistog i ispravnog znanja i studentima svih Šerijatskih medresa.

Napominjemo da će jedan dio sredstava ostvarenih distribucijom ove skripte biti ustupljen Šeri'atskoj akademiji Mus'ab ibn Umejr, a drugi dio će biti upotrebljen za pokrivanje troškova štampanja i u davetske svrhe Inšaallah.

Aktivna Islamska Omladina Linz

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ١

Hvala i zahvala pripada Allahu dželleša’nuhu , a nakon toga salavat i selam na Resula Muhammeda sallallahu alejhi ve

sellem, na njegove ashabe Radijellahu anhum, na njegovu časnu porodicu i sve one koji ga slijede do Sudnjeg dana.

Prije svega na samom početku ove naše skromne brošurice u kojoj je jedan dio znanja ili možda uvod u znanje, mi vam srdačno želimo toplu dobrodošlicu, jer je to od sunneta Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, što možemo vidjeti iz slučaja kada mu je došao Safvan radijallahu anhu i rekao da želi da uči i da studira šeri'atsko znanje. Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je rekao: "Dobro došao, o ti koji tražiš znanje!" Dakle, od sunneta je da se poželi dobrodošlica, te vam je mi želimo uz molbu Allahu dželleša'nuhu da nam dadne bereket i da se kasnije širi i uzdiže čisto i ispravno šeri'atsko znanje, a zatim čestitamo vam na odabiru ovoga puta i želimo da budete nasljednici Allahovih poslanika, jer kaže Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "Učenjaci su nasljednici Allahovih poslanika."

Nasljednici Allahovih poslanika su sa dva aspekta: sa aspekta traženja znanja i sa aspekta prenošenja tog znanja, jer su to radili Allahovi poslanici. Dakle, suštinska zadaća Allahovih poslanika je bila prenošenje, dostavljanje i objašnjavanje ljudima Allahove dželleša'nuhu Objave.

وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

Kaže Uzvišeni Y: *"Opominji, opomena će koristiti vjernicima."* (Ed-Dariat, 55. ajet)

Učenjaci su knjige uglavnom počinjali hadisom: "Doista se djela vrednuju prema nijjetu…" Muttefekun alejhi

Sira Allahovog poslanika ρ 1 dio

Poruke i Pouke

Definicija:

Siru predstavljaju historijski doživljaji i događaji Allahovog Poslanika ρ
od njegovog rođenja do smrti. Sira takođe pojašnjava faze islamske da'we kao što je navedeno u Kur'anu, sahih hadisima i knjigama sire napisanim nakon smrti Poslanika ρ

Izvori Sire

1. Kur'an - Kur'an se smatra prvim izvorom sire, jer je veći dio događaja spomenutih u siri spomenuo Kur'an. Kur'an govori o njegovom ρ djetinjstvu, kako je bio jetim. Kaže Allah Y: "Zar nisi bio jetim, pa te zaštitio." Ed-Duha, 6. ajet. Također kaže Allah Y: "Ti javno ispovijedaj ono što ti se naređuje i mnogobožaca se kloni,"

Kur'an govori o mekkanskom periodu i napadima mušrika, također se spominje Isra' i Mi'radž, Hidžra itd. Kur'an takođe govori o medinskom periodu; šta je u njemu objavljeno od šeri'atskih propisa vezanih za uređenje države itd. Sve to na način koji ljudski razum nije u stanju dokučiti.

2. Sahih Sunnet: On kao i sahih hadisi koji se nalaze u knjigama hadisa koje je ummet od prve generacije pa do danas prihvatio kao ispravne. Ove knjige su složene u mnogim svojim poglavljima saglasne oko pojedinih događaja iz sire.

3. Arapska poezija iz vremena Poslanika ρ:

U vrijeme Poslanika ρ, a i prije, poezija je bila osnovni medij, te se pjesma smatrala historijskim dokumentom. Pjesnici su recitovali stihove na ulicama, okupljalištima itd. Iz tog razloga su pjesnici poput Hasana ibn Sabita τ, Abdullaha ibn Revvahe τ i drugih opjevavali događaje koji su se zbivali za vrijeme Poslanika ρ

4. Knjige sire: To su knjige koje su napisali učenjaci i historičari od onoga što su ostavili ashabi i tabi'ini nakon smrti Poslanika ρ od događaja sire.

Prvi koji je napisao nešto iz oblasti sire je Urve ibn Zubejr τ (preselio 92. h.g.), zatim Eban ibn Usman ibn Affan τ(preselio 105. h.g.), Vehb ibn Munebbih τ (preselio 110. h.g.), Šurahbil ibn Sad r.(preselio 123. h.g.), Ibn Šihab ez-Zuhri (preselio 124. h.g.).

Nazivi pojedinih djela iz sire

1. Siretu ibn Hišam. Smatra se skraćenom verzijom onoga što je napisao Ibn Ishak. Ibn Hišamova sira se smatra najboljim djelom iz sire. Ibn Hišam je živio do 218. h.g., a pojedini učenjaci smatraju do 217. h.g.
2. Et-Tabekatu-l-Kubra (Velike generacije); pisac se zove Muhammed ibn Se'ad koji je rođen u Basri 167 h.g. Pisao je o Poslaniku ρ, generacijama ashaba i tabi'ina.
3. Tarihu et-Taberi (Historija od Taberija); knjiga ima više od 30 tomova. Napisao je Ebu Dža'fer ibn Džerir et-Taberi. Rođen je 224. h.g., a preselio 310 H.g. Bio je imam, fakih, muhaddis i historičar. Ovo njegovo djelo smatra se historijskom enciklopedijom.
4. Savremene knjige sire:
a) "Muhtesar siretir-Resul" od Muhammeda ibn Abdulvehhaba.
b) "Nuru-l-jekin" (Jasno svijetlo) od Muhammeda ibn Hadribega.
c) "Haze-l-habib" (Ovaj miljenik) od Ebu Bekra el Džezairija.
d) "Fikhus-sire" od Muhammeda Gazalija i Sei'da Ramadana el Butija.
e) "Er-Rahiku-l-mahtum" (Zapečaćeni džennetski napitak) od Safijurrahmana el Mubarekfurija.

Važnost sire u shvatanju Islama

Nije cilj sire bilježenje historijskih događaja sa aspekta gledanja na to kao na životopis nekog od velikana historije, nego je prvenstveno cilj sire shvaćanje praktičnog provođenja Islama u životu Poslanika ρ

Ciljevi izučavanja sire

1. Shvaćanje poslaničke ličnosti Muhammeda ρ kroz njegov život i situacije koje je proživljavao, da bi se dokazalo da on ρ nije bio veliki mislilac koji se svojom oštroumnošću isticao od ostalih ljudi iz svog naroda, nego da bi se dokazalo da je on ρ bio potpomognut vahjom i teufikom.
2. Da čovjek u siri nađe uzor za kompletan svoj život i da siru učini ustavom po kojem će se vladati u svom životu, jer je Allah Y učinio Poslanika ρ uzorom ne samo Arapima, nego svim svjetovima. Kaže Allah Y: *"Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onog koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onom svijetu, i koji često Allaha spominje."* (El-Ahzab, 21.ajet)

لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ
ٱلْءَاخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

3. Da čovjek u izučavanju sire iznađe ono što će mu pomoći pri shvaćanju Allahove Y vjere, njenih ciljeva i onoga što se želi njome postići. Zato što mnogi ajeti imaju tumačenje kroz siru Poslanika ρ i njegov stav spram određenih događaja.
4. Da dai'je i odgajatelji u siri imaju živi primjer kako će podučavati i odgajati ljude. Poslanik ρ je bio najbolji učitelj i najbolji odgajatelj i koristio je najadekvatnije metode.
5. Da čovjek kroz izučavanje sire skupi što više ispravnih podataka o životu Poslanika ρ i time stekne veći nivo islamske kulture, bilo da se radi o akidi, propisima ili ahlaku.

6. Izučavanjem sire musliman gradi sliku kompletnosti i univerzalnosti muslimanskog života, te da on zalazi u sve pore

čovjekovog života. Allahov Poslanik ρ je bio dai'ja, čovjek musliman koji poziva mudro i lijepim savjetom i na tom putu zalaže sav trud, a bio je i vladar države koji čini mudre političke poteze koji odišu mudrošću i dalekovidnošću, bio je i primjer supruga koji se na najljepši način ophodi prema svojoj porodici i rodbini, i poštuje prava i obaveze supružnika. Bio je primjer blagog oca koji voli svoju djecu, bio je primjer pravednog sudije koji sudi po Allahovoj Y naredbi, te primjer vojskovođe koji se bori istinskim džihadom, organizuje vojsku, osobađa područja itd. Allah Y je u njemu ρ dao najbolji uzor za sve.

7. Da se razjasni greška onih koji tvrde da je Poslanik ρ bio obični velikan i da je napredak Islama bio proizvod ekonomske ljevice u sukobu sa desnicom koja je pretjerivala, ili da je Poslanik s.a v.s. želio da prenese idejno vođstvo od nearapa Arapima.

Mudrost odabira Arapskog poluostrva za širenje da'we

1. Allah Y najbolje zna, jer On je najmudriji, gdje će staviti, odabrati Svoga Poslanika i objaviti poslanicu.
2. Allah Y je posljenjeg Poslanika ρ poslao u Mekku kako bi joj vratio vjerski značaj i svetost, te da bi ljudi bili u vjeri Ibrahima υ. i Muhammeda ρ
3. Poslanstvo Muhammeda ρ je odgovor na dovu koju je Ibrahim υ.uputio svome Gospodaru prilikom gradnje Ka'be, koju Allah Y spominje u 129. ajetu sure El-Bakare:

رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَـٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَـٰبَ
وَٱلْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾

Aktivna Islamska Omladina Linz

"Gospodaru naš, pošalji im poslanika, jednog od njih, koji će im ajete Tvoje kazivati
i Knjizi ih i mudrosti učiti i očistiti ih, jer Ti si, uistinu, silan i mudar!"
4. Arapsko poluostrvo je bilo udaljeno i izolirano od Perzijske, Rimske, Grčke i Indijske civilizacije, koje su bile poznate po vjerskom i moralnom fesadu, te socijalnom nasilju, filozofiji i raspravljanju, raznim iskrivljenjima, idejom kolonizacije itd.
5. Arapi su imali neke moralne osobine koje drugi nisu imali, kao ispunjavanje preuzetih obaveza, plemenitost, moralna čistoća, pomaganje potlačenih, žrtvovanje radi časti i slično.
6. Allahova Ymudrost je bila da Mekka postane centar islamske da'we iz koje ona kreće i u koju se vraća.
7. Geografski položaj Arapskog poluotoka je takav da se ono nalazi u sredini civilizacija koje ga okružuju, to je geografski a i u svakom drugom pogledu centar svijeta.
8. Allahova Y mudrost je i da arapski jezik bude jezik da'we. I da arapski jezik bude sredstvo u zapisivanju Kur'ana, zbog toga što se arapski jezik odlikuje nad ostalim jezicima.

Porijeklo, rođenje i period dojenja Poslanika ρ

Porijeklo Poslanika ρ:
On je Muhammed ibn Abdullah Ibn Abdil – Mutallib (ime mu je Šejbe) Ibn Hašim (ime mu je Amr) Ibn Abdu Menaf (El Mugire) Ibn Kusajj (Zejd) ibn Kilab ibn Murre ibn Ka'b ibn Lu'ej ibn Galib ibn Fehr (nadimak mu je Kurejš i po njemu je pleme dobilo ime) ibn Malik ibn Nedar (Kajs) ibn Kinane ibn Huzejme ibn Mudrike (Amir) ibn Ilijas ibn Mudar ibn Nezar ibn Me'ad ibn Adnan. Na ovome se slažu svi historičari.
Od Adnana do Ibrahima υ., pa od Ibrahima υ. do Adema υ. postoji razilaženje kod uleme.
Rođen je u uglednoj porodici, plemenu Kurejš. Bilježi Muslim da je Poslanik ρ rekao: "Allah Y je odabrao Kinanu od Ismailovih

sinova, odabrao Kurejš od Kinane, odabrao Hašima od Kurejša, odabrao mene od Hašimovih sinova."

Rođen je u ponedjeljak 8, 10 ili 12. rebiu-l-evvela u godini slona u kojoj je Allah Y uništio Ebrahu kršćanina koji je htio da uništi Ka'bu.

Rođen je kao jetim bez oca, majka ga je poslala da doji kod Halime iz plemena Benu Sa'd. Kad ga je Halima uzela vidjela je bereket u životu, rizku (opskrbi), usjevima i stoci.

Napredovao je brže od ostale djece. Kad je napunio 4 ili 5 godina vratio se majci nakon događaja sa otvaranjem prsa.

Bilježi Muslim od Enesa ibn Malika τ da je Poslaniku ρ došao melek Džibril u vrijeme dok se on igrao sa djecom. Uzeo ga je, spustio na tlo, rasjekao mu grudi sve do srca, izvadio srce vani i iz srca izvadio ugrušak, pa rekao: «U ovome je šejtan mogao da ti naudi.» Zatim mu je isprao srce zem-zem vodom koja je bila u zlatnoj posudi, zatim ga zašio i ponovo ga vratio na njegovo mjesto. Dječaci su trčeći došli njegovoj pomajci, vičući: «Muhammed je ubijen!» Kad ga ugledaše imao je drugačiju boju lica."

Iz straha za njega Halima ga vraća majci. Kad je napunio 6 godina majka mu je otišla da posjeti očev mezar, te umrije u putu, a Poslanik ρostade siroče i bez oca i bez majke, pa je brigu o njemu preuzeo djed mu Abdul-Muttalib. U osmoj godini njegovog života preseli mu i djed, te on ostade na izdržavanju kod amidže Ebu Taliba.

Koristi i Pouke

1. Allah Y je Svome Poslaniku ρ odabrao najbolju kuću, porodicu i porijeklo. To je zato što poslanici i vjerovjesnici bivaju najugledniji u svom narodu, i da niko ne može posumnjati ili

Aktivna Islamska Omladina Linz

pričati o njihovom porijeklu, te da bi ljudi lakše prihvatili njegovu da'wu.

2. Allah Y je Svome Poslaniku ρ odabrao najbolje mjesto da bude polazište da'we, a to je Mekka.

3. Allah Y je htio da u Poslanikovim ρ precima ne bude vladara, tako da niko ne bi mogao reći da on samo želi vratiti prijestolje.

4. Allah Yje Svom Poslaniku ρ odabrao najbolje ime – Muhammed, što je izvedenica iz riječi *hamd* (zahvala), s obzirom da će Muhammed ρ biti najzahvalniji i najpobožniji čovjek.

5. Njegovo ρ rođenje dogodilo se u godini kada je Allah Y upropastio Ebrahu, što je bila naznaka propasti dominacije iskrivljenog kršćanskog učenja i naznaka da će Muhammedova ρ poslanica prekinuti nasilje griješnih i nepravednih vladara.

6. Allah Y je htio da Resul ρ bude jetim, da njegov otac ne bi utjecao na njega i da bi odrastao u čistom tevhidu.

7. U tome što je dat na dojenje u pleme Benu Sa'd pouka je da treba voditi računa da se dijete odgoji na najbolji način, tjelesno i umno, te da bude daleko od negativnih utjecaja, što mu pomaže da se izgradi na najbolji način.

8. U povećanju (vezano za rizk) kojeg je primjetila Halima, dokaz je Poslanikovog ρbereketa. Ko prihvati njega ρ i njegov sunnet, imaće sretan život. U njegovim ρ rukama kamen je veličao Allaha Y, potekla voda između prsta, njegovom ρ dovom Allah Y je povećavao količinu hrane.

9. U događaju otvaranja prsa dokaz je da Allah Y čuva Svoga Poslanika ρ i da ga je zaštitio od šejtana i očistio, s vana i iznutra, da bi bio podoban za emanet i poslanicu.

10. O događaju rastavljanja srca je dokaz da je melek Džibril volio Poslanika ρ od malena. Kaže Allah Y:

"A ako se protiv njega udružite, pa – Allah je zaštitnik njegov, i Džibril, i čestiti vjernici; najposlije, i svi meleki će mu na pomoći biti!" (Et-Tahrim, 4.ajet)

إِن تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدۡ صَغَتۡ قُلُوبُكُمَاۖ وَإِن تَظَٰهَرَا عَلَيۡهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ
مَوۡلَىٰهُ وَجِبۡرِيلُ وَصَٰلِحُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ بَعۡدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ ٤

Iz života prije poslanstva

Kad je Poslanik ρ napunio 12 godina otišao je sa amidžom Ebu Talibom u Šam radi trgovine. U Basri je sveštenik Behira vidio na Poslaniku ρ znakove poslanstva.
Poslanik ρ sa 15 godina učestvovao je u ratu Fidžar, zajedno sa svojim amidžama branio je svoj narod.
Iste godine prisustvovao je potpisivanju primirja Fudul. Nakon što ga je Allah Y počastio poslanstvom rekao je: "Da me pozovu na nešto slično i u Islamu, odazvao bih se."
U svojoj ranoj mladosti Poslanik ρ je bio pastir u plemenu Benu Sa'd i u Mekki.
U mladosti nije prisustvovao nikakvoj zabavi ni svadbenom veselju.
Kad je napunio 25 godina otišao je u Šam radi trgovine kao Hatidžin trgovac, u pratnji njenog sluge Mejsere.
Kada se vratio iz Šama Hatidža mu je ponudila brak jer je bio pošten trgovac. To je Poslanik ρ prihvatio, poslao svoje amidže i oženio je. Allah Y ga je opskrbio od nje i muškom i ženskom djecom.
Kurejšije su se razišle po pitanju postavljanja Hadžeru-l-esveda na Ka'bu i gotovo zaratiše, pa su uzeli Poslanika ρ za sudiju. Poslanik ρ im je presudio i Allahovom Y mudrošću spriječio rat.

Pouke i Poruke

1. Pojava znakova poslanstva na Resulu ρ od ranog djetinjstva, što spada u njegove karakteristike.
2.Priznanje njegovog poslanstva od učenjaka Benu Israila. Kaže Allah Y: *"Zar ovima nije dokaz to što za njega znaju učeni ljudi sinova Israilovih?"* Eš-Šu'ara, 197. ajet.

أَوَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ ءَايَةً أَن يَعۡلَمَهُۥ عُلَمَٰٓؤُاْ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ١٩٧

Oni su iščekivali da im dođe i da sa njim ostvare pobjedu.
3. Nagovještaj Poslanikovog ρ dolaska i opis njegovih osobina od strane drugih poslanika posebno Musaa υ, Isaa υ. i naređenje da ga slijede kada se pojavi.
4. U učestvovanju sa svojim narodom u ratu Fidžar je dokaz da je obavezno braniti svoj narod. Kaže Poslanik ρ: "Ko umre braneći svoju porodicu on je šehid, ko umre braneći svoju čast on je šehid, ko umre braneći svoju zemlju on je šehid." Iz ovoga nas Poslanik ρ poučava da ne prihvatamo nasilje prema nama, našoj porodici, narodu itd.
5. U učestvovanju u primirju Fudul je dokaz da se musliman kad bude pozvan u dobročinstvo treba odazvati. To je također dokaz da je Islam došao da štiti prava potlačenih i da ustane protiv nasilnika i neprijatelja, te je dokaz da je Islam pretekao sve druge sisteme kad su u pitanju ljudska prava.
6. U čuvanju stada su mnoge pouke, od kojih su:
a) Svi poslanici su bili pastiri što je dokaz njihove poniznosti.
b) Čuvanje stada uči čovjeka saburu i osjećajnosti.
c) Čuvanje stada čovjeku čisti razum i pruža priliku da razmišlja o Allahovim Y stvorenjima, te ga udaljuje od životnih briga.
d) Čuvajući stado čovjek se uči budnosti i stalnoj pažnji, čuvanju emaneta od propadanja i gubljenja, kao i zaštiti onoga što čuva od svake opasnosti koja mu prijeti.

e) Čovjek čuvanjem stada se navikava na pomaganje slabih (jer pomaže bolesnim ovcama), uči se liječenju bolesnih i spašavanju ugroženih.

7. U tom što je Poslanik ρ u mladosti bio daleko od griješenja i zabave dokaz je da ga je Allah Y čuvao, da to ne bi bilo povod odbijanja njegove poslanice. Da'ije i oni koji teže popravljanju stanja na bolje ne mogu utjecati na okolinu ako se sami ne odmaknu od svih vidova griješenja i zabranjenih zabava.

8. U tom što je Resul ρ dobio Hatidžin imetak da sa njim trguje dokaz je:
a) Povjerenja prema Poslaniku ρ
b) Da je dozvoljeno da žena iznajmi radnika.
c) Da je trgovina najbolji, najbereketniji vid zarade.
d) Trgovac musliman je da'ija svojim ponašanjem i ahlakom, kroz to da on ne vara i ne laže.

9. U želji Hatidže da se uda za Poslanika ρ je dokaz da žena ima pravo da odabere muškarca i da ima pravo da mu to da do znanja, ako je on vjernik u okviru šeri'atskih propisa.

10. Vrijednosti Hatidže jer se udala za najboljeg čovjeka.

11. U iznalasku rješenja problema Hadžeru-l-esveda od strane Poslanika ρ dokaz je:
a) Veličanje Ka'be od strane džahila i to da je ona centar vjera.
b) Fesad džahilijjetskih sistema; za mali problem skoro su zaratili (čak je Poslanik ρ htio da promijeni konstrukcije Ka'be).
c) U ovome je dokaz da će Poslanik ρ biti vođa, da će njegov Šeri'at biti zakon koji će se sprovoditi i da će on čuvati sigurnost i ispravnost Bejtu-l-harama.

d) Islam je došao da riješi probleme cijeloga svijeta i bez obzira koji bi bili povodi okolnosti tih problema.

Početak objave, istinita snoviđenja, silazak meleka Džibrila sa objavom i period objave

Pouke i Poruke

1. Allah Y je Svome Poslaniku ρ pripremio sve uvjete da bude Poslanik. U svakom periodu svoga života se okoristio upoznavanjima raznih vrsta ljudi, bio je jetim, pastir, mladić koji se nije odavao porocima, pošteni trgovac, snažni ratnik, uzorni muž, čovjek koji rješava teške probleme, čovjek u kojeg svi imaju povjerenja, iskren, bogat nakon ženidbe sa Hatidžom, čovjek koji je izbjegavao kipove i lažna božanstva i tražio istinu.

2. Četrdeset godina su godine upotpunjavanja i dozrijevanja čovjekovog razuma, razmišljanja, shvaćanja i slično. Allah Y pojašnjava u Kur'anu, za doba od četrdeset godina, u 15. ajetu sure El-Ahkaf: *"Čovjeka smo zadužili da roditeljima svojim čini dobro; majka njegova s mukom ga nosi i u mukama ga rađa, nosi ga i doji trideset mjeseci. A kad dospije u muževno doba i kad dostigne četrdeset godina, on rekne: «Gospodaru moj, dozvoli mi da Ti budem zahvalan na blagodati koju si darovao meni i roditeljima mojim, i pomozi mi da činim dobra djela kojima ćeš zadovoljan biti, i učini dobrim potomke moje; ja se, zaista, kajem i odan sam Tebi»."*

3. U tome da je Poslanik ρ volio samoću dokaz je: da da'ije i reformatori imaju potrebu da se izoluju od ljudi, tj. da se osame sa svojim Gospodarom, da vrše samoobračun kako bi odgajali svoja srca i duše.

4. U tome što je Poslanik ρ izbjegavao ono što ljudi obožavaju i što se osamljivao u pećini Hira dokaz je: da je imao veliku želju i brigu za spoznavanjem istine.

5. U istinitim snoviđenjima dokaz je; da su istinita snoviđenja dio objave, za vjernika su one radosne vijesti.

6. U tome da je Džibril υ. rekao Poslaniku ρ: *"Uči"*… dokaz je:
a) Istinitosti poslanstva Muhammeda ρ, jer je došao sa poslanicom koju prije nije poznavao.
b) Dokaz da učenje i pisanje imaju veliko mjesto u Islamu, obzirom da su to dva sredstva za spoznaju.
c) Dokaz da je Kur'an došao sa naukama dunjaluka i Ahireta i da je predvodnik svim svjetovima po pitanju nauke spoznaje.

7. U tome što je Džibril υ stisnuo Poslanika ρ i što ga se Poslanik ρ pobojao dokaz je; da je ova vjera ozbiljna i da se mora uzeti snažno, te da se ne smije izigravati sa njom kao što se izigravao Benu Israil.

8. Da bi se naučilo nešto, bilo koja to nauka bila, prvenstveno se tom naukom mora željeti Allahovo Y zadovoljstvo i tražiti pomoć od Njega. Cilj od izučavanja raznih nauka treba biti spoznaja Allahove Y moći u stvaranju stvorenja.

9. Kur'an koji je objavljen Poslaniku ρ, s'prvim danom objavljivanja bio je mu'džiza, kako u nauci tako i u gajbu.

10. U tome što se Poslanik ρ nakon prve objave vratio kući preplašen i rekao pokrijte me, pokrijte me, dokaz je: težine i žestine vahja kao i težine emaneta i straha od odgovornosti pred Allahom Y

11. U tome što je Hatidža onako postupila i onako mu se obratila dokaz je:
a) Stav iskrene, prave žene vjernice spram njenog muža u teškim situacijama i njena potpora riječima i djelom.
b) Allah Y ne zaboravlja Svog roba u teškim situacijama, ako Njega rob ne zaboravlja u rahatluku.

12. Hidžra i džihad su neizostavni u da'wi svih Poslanika υ
Prvi period objave tri godine tajnog pozivanja

Pouke i poruke
1. Da'wa u svojim prvim fazama iziskuje tajnost i neotkrivanje pred neprijateljima.
2. Transparentnost i javnost da'we u prvim fazama je izlaže napadima i mogućnosti neuspjeha.
3. Allahov Poslanik ρ se u potpunosti zalaže za da'wu od prvog dana.
4. Strah od Allaha Y prilikom činjenja da'we i nepostojanje straha ni od kog drugog.
5. Spoljašnja i unutarnja čistoća muslimana čini ga sposobnim za da'wu.
6. Koristi pojedinačne da'we.
7. Vrijednost Hatidže obzirom da je ona prva koja je primila Islam.
8. Da'wa se usmjerava svim slojevima društva bez razlike.
9. Vrijednost Ebu Bekra τ i prvih muslimana.
10. Nošenje da'we od samog početka tako što čovjek primi Islam i odmah počne pozivati.
11. Vrijednost i mjesto namaza u Islamu obzirom da je jedna od prvih naredbi, i bilo je objavljeno da se klanja po dva rekata, a ne odmah kao što je to danas.

Javna da'wa

1. Obaveza da'we počinje od najbliže rodbine pa tako redom, sa siromašnim prije bogatog, zatim poniznim prije oholog.
2. Osnova u islamskoj da'wi da je ona javna osim u teškim situacijama.
3. Obavezno je da se odabire odgovarajući vid obraćanja i odgovarajući termini koji će približiti srca naših bližnjih.
4. Odaziv bližnjih na poziv da'ije mu daje entuzijazam za pozivanje drugih i daje mu snagu i zaštitu.
5. U tome što se Poslanik ρ popeo na brdo Saffa dokaz je da da'ija treba da iskoristi sve minbere za medijsko propagiranje.
6. Da'ija mora navoditi dokaze ljudima koji su im razumljivi da bi bili bliže Islamu.
7. Kur'an je najbolja odbrana vjernicima i najbolji dokaz protiv onih koji se okreću.
8. Allahov Y Sunnet na Zemlji je da ako se pojavi istina i iznese svoja načela, odmah nastupa i zabluda da se suprotstavi istini.
9. Metode neprijatelja u borbi protiv Islama su mnogobrojne, između ostalih:
a) Kao prva faza ismijavanje, omalovažavanje i utjerivanje u laž.
b) Širenje i iskrivljavanje slika o Islamu.
c) Ismijavanje Kur'ana i umanjivanje njegove vrijednosti.
d) Korištenje metode korupcije i kompromisa da bi sljedbenici istine odustali od nekih svojih načela.
e) Ako nijedna od ovih metoda ne uspije i sljedbenici istine ustraju u svom pozivanju, onda posežu za sljedećim metodama:
-Mučenje vjernika i vjernica, posebno potlačenih.
-Zatvaranje i izoliranje od ljudi.
10. U teškim situacijama obaveza je vođstva da održava stalnu vezu sa podređenim bez obzira na uvjete, da bi ubacila duh strpljenja i ustrajnosti.
11. Da'wa neće uspjeti ako da'ije ne pretvore svoju kuću u kuću Erkama.

Hidžra u Abesiniju

1. Hidžra je Sunnet Poslanika ρ i ostaće tako do Sudnjeg dana.
2. Ako musliman bude spriječen da širi Islam u jednom mjestu, obaveza mu je da učini hidžru gdje je to u stanju, ista je situacija ako mu bude ugrožena sigurnost.
3. Mudar vođa čuva pojednce svog džemata u svim situacijama.
4. Vrijednost prvih muškaraca i žena u Islamu.
5. Zabluda se boji istine i bori se protiv nje čak u izgnanstvu.
6. Emirstvo na putovanju je obaveza, treba odabrati odgovarajućeg emira gdje se vidi vrijednost Usmana τ i njegove žene Rukajje τ
7. Vrijednost Džafera ibn Ebi Taliba τ i njegova mudrost i odgovori na šubhe koje su mu isnosili nevjernici.

Metode nevjernika u borbi protiv muslimanskih vođa

Širenje sumnji i teške optužbe vođa.
Pokušaj odgovaranja ljudi od ideja u koje pozivaju.
Pokušaj podmićivanja kako bi odustali od svojih načela.
Planiranje i izvršavanje atentata ne bi li se prodrmali redovi naroda.

Islam Hamze τ i Umera τ
Koristi i pouke

Allah Y odabire ljude da bi njima pomogao vjeru poput Hamze i Umera τ
Ljubav Hamze τ prema Poslaniku ρ, njegova zaštita i izazov vođama mušrika.
Islam ulazi u kuće njegovih neprijatelja i osvaja srca pojedinaca u tim kućama.
Utjecaj Kur'ana na duše neprijatelja i njihova čežnja da spoznaju suštinu Islama.

Ustrajnost vjernika nasuprot neprijateljskih napada nekad može biti povod za prihvatanje Islama.
Odziv Allaha Y na dovu Poslanika ρ da Islam pomogne Umerovim τ primanjem Islama.
Umerov τ izazov vođa nevjernika kroz obavještavanje da je primio Islam.
Umerov τ rad na javnom ispoljavanju Islama od prvog dana.
Najbolji ljudi u džahilijjetu su najbolji u Islamu, ako nauče (shvate) vjeru.
Opšta izolacija
Kafiri koriste raznorazne metode, jednu iza druge, u borbi protiv muslimana.
Bilo koja skupina, džemat ili država ako želi da sprovede Islam i u državnom i u vjerskom sistemu neprijatelji rade na njenom onemogućavanju.
Saburanje na iskušenjima muslimanima povećava istrajnost i snagu.
Allahova Y moć da pomogne muslimane kroz jedenje one stranice ugovora od strane jednog (crva) od najslabijih Allahovih Y stvorenja.
Izolacije i ovaj vid borbe protiv muslimana se u historiji stalno ponavljaju.
Godina tuge

Neprekidnost iskušenja i nedaća Allahova Poslanika ρ i ashaba.
Vrijednost Hatidže i njeno mjesto kod Poslanika ρ
Niko nije strpljiviji na iskušenjima od Poslanika ρ
Vrijednost Sevde bintu Zem'a koju je Poslanik ρ oženio nakon Hatidže, a oženio ju je iz samilosti zbog njenog stanja.

Razlozi ustrajnosti ashaba u Mekki

Iskušenja koja su zadesila ashabe u Mekki ne bi mogla podnijeti brda, međutim, oni su bili ustrajni i strpljivi. Ovo su najvažniji razlozi njihove strpljivosti:

1) Iman u Allaha Y

2) Uzoritost Poslanika ρ

3) Osjećaj odgovornosti i emaneta.

4) Iščekivanje nagrade od Allaha Y

5) Kur'anske sure, priče i ajeti.

Da'wa van Mekke – Resul ρ u Taifu

Nakon smrti Ebu Taliba i Hatidže Poslanik ρ je izgubio zaštitnike u Mekki, a pozivao je u Mekki dug period, međutim, vrlo mali broj mu se odazvao. Izašao je da traži mjesta gdje će širiti da'wu van Mekke, pa je otišao u Taif, gdje je ostao deset dana. Nisu mu se odazvali, niti su ga ostavili, nego su ga napali žestoko:

1) Neprekidni trud Allahova Poslanika ρ u širenju da'we.

2) Krize i žalosti ga nisu pokolebale od širenja da'we.

3) Traženje novih mjesta za da'wu van Mekke.

4) Ružan odnos stanovnika Taifa prema Poslaniku ρ
5) Velika sposobnost podnošenja Poslanika ρ i ne učenje dove protiv svoga naroda, što su karakteristike Poslanika ρ

6) Nakon tegobe mora doći olakšica, pa kad su ljudi utjerali u laž Poslanika ρ u njega je povjerovala skupina džinna.

7) Puštanje krvi da'wi povećavaju snagu i ustrajnost.

8) Dova i poniznost prema Allahu Y u kriznim situacijama vjerniku povećavaju snagu.

Predočavanje Islama plemenima i pojedincima

Pouke

1) Ne padanje u očaj Poslanika ρ zbog njegova naroda i ustrajavanje u njegovoj da'wi.

2) Usmjeravanje da'we i uglednicima, a i običnim ljudima.

3) Prihvatanje Islama Suvejda ibn Samita τ koji je bio oštrouman, i Ijasa ibn Muaza τ, Ebu Zerra el Gifarija τ, Tufejla ibn Amra Ed-Duvejsija τ

4) Utjecaj Kur'ana i Poslanika ρ navodi na to, da najoštroumniji i najpametniji ljudi prihvataju Islam.

5) Ali ibn ebi Talib τ traži ljude koji žele Islam.

Početak prihvatanja Islama stanovnika Medine

11. g.p.p. Allah Y je otvorio srca šestorice mladića iz Jesriba da prime Islam, vratili su se i širili Islam u svome narodu. Sljedeće godine su se vratili da daju bej'u Poslaniku ρ.
Isra i Mi'radž

Povodom Isra i Mi'radža kazano je mnogo, međutim, najispravnije mišljenje je da se to desilo 27 noći mjeseca redžeba.

1) Događaj Isra i Mi'radža došao je kao učvršćenje Poslaniku ρ nakon teških iskušenja i olakšavanje njegovih bolova.

2) Isra i Mi'radž su jedne od mu'džiza Poslanika ρ da bi mu se povećao *jekin* (uvjerenje) kroz ono što mu je Allah Y pokazao od svemirskih znakova, kao što ih je pokazao Ibrahimu υ. i Musau υ.

3) Vrijednost Allahova Poslanika ρ priznata od strane svih poslanika.

4) Povezivanje svetog hrama u Mekki sa drugim svetim hramom u Kudsu - El-Aksa.

5) Važnost i vrijednost mesdžidul-aksa kod Muhammedova ρ Ummeta i obaveznosti njegovog oslobađanja, te da je njegovo napuštanje kao napuštanje Mekke ili Medine.

6) Preseljenje poslanice iz jevreja među Arape i uklanjanje argumenata jevreja i kršćana u tome da nisu obavezni da ga slijede.

7) Allahova Y milost prema Ummetu Poslanika ρ, te njihovo veliko nagrađivanje za mala djela.

8) Vrijednost namaza očitovana u tome da je naređeno na nebesima i to direktno od Allaha Y

Prva i druga prisega na Akabi

11. g.p.H. nakon što šest medinskih mladića prima Islam, odlaze u Medinu i tamo čine da'wu, da bi tamo 12. g.p.H. došlo dvanaest stanovnika Medine, da daju prisegu Poslaniku ρ Dali su mu prisegu koju je Poslanik ρ tražio poslije od žena. Poslanik ρ je sa njima poslano Mus'aba ibn Umejra τ i Mus'ab je uspio u da'wi, njegovim povodom uglednici Medine su primili Islam. Sljedeće godine sedamdeset i nekoliko stanovnika Medine došlo je da da Poslaniku ρ prisegu na Akabi, ova prisega je nazvana druga prisega na Akabi.

Povodi uspjeha prisege na Akabi

1) Druga prisega na Akabi desila se u teškim i neizvjesnim uvjetima.

2) Odabir odgovarajućeg vremena za prisegu, to je period hadždža.

3) Odabir odgovarajuće noći, radilo se o noći usred noći tešrika – noći uoči bajrama.

4) Odabir odgovarajućeg mjesta, tj. Akabe.

5) Dogovor sa Poslanikom ρradi sigurnosti uspjeha prisege.

6) Oni koji su davali prisegu su zanoćili sa svojim narodom, ali su izašli nakon što je prošla trećina noći.
7) Izlazak pojedinačno, a ne u skupini.

Tačke prisege

1) Poslušnost i pokornost; i u aktivnosti i u lijenosti.

2) Udjeljivanje imetka u lahkim i u teškim uvjetima.

3) Da će naređivati dobro i odvraćati od zla.

4) I da se pokrenu radi Allaha Y nebojeći se ničijeg prigovora.

5) Da će ga pomoći kada dođe u Medinu.

Koristi i Pouke

1) Vrijednost prisege na Akabi, obzirom da je priprema islamske države bila u Medini.

2) Krupne stvari se odrađuju tajno.

3) Planiranje je osnova uspješnog posla.

4) Vrijednost onih koji su dali prisegu i krupne stvari se povjeruju velikim ljudima.

5) Vrijednost Mus'aba ibn Umejra τ kroz njegovu da'wu u Medini.

6) Uloga žene muslimanke u najtežim uvjetima, te njeno učešće u formiranju islamske države.

7) Spremnost onih koji su dali prisegu da na polju širenja Islama žrtvuju imetak i živote.

8) Ispunjenje Poslanika ρ onoga što žele oni, koji su dali prisegu.

9) Ljubav ashaba prema džihadu od prvog dana.

Počeci hidžre Poslanika ρ

Nakon druge prisege na Akabi Allahov Poslanik ρ naređuje ashabima da čine hidžru u Medinu, pa su počeli činiti hidžru tajno, pojedinačno i u skupinama. Allahov Poslanik ρ nije bio učinio hidžru, zašto? Čekao je objavu od Gospodara Y Kad su mušrici shvatili opasnost novonastale situacije donijeli su odluku da izvrše atentat nad Allahovim Poslanikom ρ Napravljen je van redni sastanak, na tom sastanku su se sastale vođe kurejšija, predvodnici kufra, sa njima je bio i Iblis. Skupili su se u *'darun-nedve'* (to je bilo poput parlamenta, kuća u kojoj su se okupljali za rješavanje važnih pitanja), nakon dugih, žestokih rasprava dogovarali su da zatvore Poslanika ρ, da ga ubiju ili da ga prognaju. Kako su ta tri prijedloga prihvaćena? Na prvi prijedlog reagirao je Iblis, rekavši da se njegovi sljedbenici mogu okupiti da ga oslobode. Dogovorili su da ga ubiju uz učešće svih plemena.
Allah Y je upoznao Svog Poslanika ρ sa svim što se desilo na skupu; to je bila dozvola Poslaniku ρ da učini hidžru.
Pouke i Poruke

1) Obaveznost hidžre iz kuće kufra u kuću Islama, tj. ako musliman nije u stanju da u jednom podneblju ispoljava Islam treba da iseli u mjesto gdje to u stanju.

2) Mudrost Allaha Y u odabiru Medine za islamsku državu prije Mekke.

3) Vrijednost stanovnika Medine u Islamu.

4) Pridržavanje ashaba Poslanikovih ρ naredbi u svim situacijama.

5) Allahov Poslanik ρ nije učinio hidžru pridržavajući se Allahovih Y naredbi u svakoj situaciji, ne strahovanju u kriznim situacijama i sigurnosti; da su hidžru učinili većina ashaba.

6) Predvodnike kufra plaši jačanje Islama i oni prate sve što je vezano za Islam i muslimane bilo gdje; teže ka sprječavanju države gdje će biti muslimani.

7) Sastanci predvodnika kufra protiv Islama i muslimana trajaće do Sudnjeg dana.

Hidžra Allahova Poslanika ρ

Pred ovim opasnim, donesenim odlukama Allahov Poslanik ρ donosi odluku o hidžri.
Tajne sigurnosne mjere koje je Poslanik ρ poduzeo:

1) Allahov Poslanik ρ je do Ebu Bekrove τ kuće prošao zamaskiran.

2) Otišao je Ebu Bekru τ u neuobičajenim uvjetima (skrivenost i maskiranje).

3) Čuvanje tajni od strane Poslanika ρ, te njihovo ne iznošenje pred ostale.

4) Odabir odgovarajućeg vremena za hidžru.

5) Tražio je od Alije τ da legne na njegovo mjesto, da bi zavarao neprijatelja.

6) Požrtvovanost Alije τ za Poslanika ρi Islam, dakle to je istinski prijatelj, koji te ne ostavlja u teškim situacijama.

7) Allahova Y pomoć Poslaniku ρ i izvođenje ispred njihovih očiju dok ga oni ne vide.

8) Izišli su iz Ebu Bekrove τ kuće na stražnji izlaz.

9) Usmjeravanje suprotnim putem prema Medini.

10) Skrivanje u pećini.

11) Vrijednost Ebu Bekra τ s obzirom da je on bio sa Poslanikom ρ u pećini.

Poslanikove ρ metode u prikupljanju informacija o neprijatelju

1) Kurejšije su objavile javnu mobilizaciju i dali su nagradu za onoga ko uhvati Poslanika ρ

2) Svi ljudi su se opremili kako bi dobili ovu veliku nagradu, tako da su svi putovi bili pokriveni.

3) Poslanik ρ je ostao u pećini tri dana prateći kretnje neprijatelja.
4) Abdullah ibn Ebi Bekr τ je bio zadužen od Poslanika ρ da sakuplja i donosi informacije o neprijatelju; sakupljao bi ih danu, a donosio bi ih noću.

5) Esma τ kćerka Ebu Bekra τ je slala hranu i piće po Abdullahu ibn ebi Bekru τ
6) Unajmljivanje Abdullaha Fuhajre τ – Ebu Bekrovog τ roba, koji je svake noći dolazio sa ovcama do pećine dajući im mlijeko i ujedno brišući tragove.

7) Unajmio je Abdullaha ibn Urejkita koji je bio mušrik – ali je ujedno i najbolje poznavao pustinju, i nije odavao tajne – kako bi ih otpremio do Medine.

8) Poslaniku ρ se u putu desila mu'džiza sa Ummu Ma'bed; kad je jalova – stara ovca dala mlijeko.

Allahova Y pomoć tokom hidžre

1) Nemoć Surake ibn Malika τ da uhvati Poslanika ρ i Ebu Bekra r.a, uprkos tome što ih je stigao.

2) Nemoć nevjernika da uhvate Poslanika ρ, uprkos njihovim velikim nastojanjima.

3) Pri dolasku u Medinu izgradio je mesdžid Kuba.

Ulazak u Medinu – Sastav medinskog društva
1) Iskreni vjernici – mu'minun, dijele se na dvije vrste:

a) Ensarije.

b) Muhadžiri.

2) Mušrici koji su ostali na svojoj nevjeri.

3) Munafici.

4) Židovi.

Važni poslovi koje je Poslanik ρ obavio nakon ulaska u Medinu

1) Mesdžid ima veliku ulogu u životu muslimana:

a) Mesdžid je mjesto gdje se muslimani okupljaju pet puta dnevno i jednom sedmično.

b) U mesdžidu muslimani uče svoju vjeru i povećavaju svoje znanje u raznim oblastima i naukama.

c) Važne odluke se donose u mesdžidu.

d) U mesdžidu se skuplja pomoć za muslimane i oni se tu međusobno pomažu.

e) Dočekivanje delegacija se odvija u mesdžidu.

f) Mesdžid je mjesto gdje se donose važne presude za muslimane, međutim, u mesdžidu se ne izvršavaju kazne.
g) U mesdžidu se uzdiže zastava džihada.

2) Bratimljenje između muhadžira i ensarija:

3) Pisanje medinskog ustava *(dustura).*

4) Potpisivanje posebnog sporazuma sa jevrejima. To se desilo iz više razloga:

a) Opasnost od jevreja i njihovo stalno spletkarenje.

b) Njihova historija je crna od ubijanja vjerovjesnika i onih koji su poznati po dobru.

c) Židovsko odstupanje od Šeri'ata i Objave.

Stav kurejšija prema novoj državi

1) Otimanje imetka muslimana kojeg su oni ostavili.

2) Mučenje i ugnjetavanje onih muslimana koji nisu mogli učiniti hidžru, pa su ostali u Mekki.

3) Kovanje spletki sa jevrejima i munaficima unutar Medine protiv muslimana.

4) Zabranjivanje obavljanja tavafa svim muslimanima kao i ulaska u Mekku za njih.

5) Plašenje muslimana stalnim upadima na njihovu teritoriju – okolica Medine.

Dozvola za borbu

U vremenu kada su mušrici na sve moguće načine radili protiv muslimanske države Allah Y dozvoljava muslimanima borbu, kaže Allah Y u 39. ajetu sure El-Hadždž: *"Dopušta se odbrana onima koje drugi napadnu zato što im se nasilje čini, a Allah je, doista, kadar da ih pomogne."*

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ٣٩

Kada kaže Allah Y *uzine* (dopušta se), znači da prije nije bilo dozvoljeno. Propisivanje pravila o džihadu je prošlo četiri faze:

1) Džihad nije bio dozvoljen u Mekki.

2) Kada su muslimani prešli iz Mekke u Medinu i kada su napravili državu biva im dozvoljeno da se bore, ali ne i obavezno.

3) Borba protiv onih koji ih napadnu postaje obavezna, a zabranjena je protiv onih koji ih ne napadaju.

4) Borba protiv mušrika postaje obavezna, čak i ukoliko ne počnu sa borbom. Napomena: Dozvola za borbu je došla u drugoj fazi, nakon što je bila zabranjena u Mekki.

Spremanje Poslanika ρ za borbu na Allahovom Y putu

Poslanik ρ je od prvog dana svoga poslanstva shvatio da su hidžra i džihad na Allahovom Y putu jedini put ka uspostavi islamske države. On je znao da je to jedini put ka očuvanju ove nove države, tako da je tokom čitavog razdoblja u Mekki radio na odgoju generacije koja će na svojim plećima iznijeti teret džihada. Odgajao ih je na podnošenju teškoća i razvijao je njihovu izdržljivost kao i na strpljenje zbog stalnih spletki nevjernika i upornost u ostvarivanju zadanog cilja. Oni su bili najbolja generacija, najstrpljiviji i najpostojaniji u Allahovoj Yvjeri. Kada je ušao u Medinu Poslanik ρ je počeo sa provođenjem priprema za džihad na Allahovom Y putu sa sljedećim metodama:

1) Izgradio je mesdžid koji je polazna tačka mudžahida i mjesto gdje se diže zastava džihada.

2) Pobratio je muhadžire i ensarije kako bi ujedinili vlastite saffove prije nego krenu u borbu protiv vanjskog neprijatelja.

3) Oživio je duh džihada u srcima muslimana nakon ulaska u Medinu i počeo je vojne pripreme za vođenje džihada.

4) Oformio je borbene jedinice koje su vježbale borbu.

5) Razaslao je mnoge izvidnice koje su prethodile odlučujućoj bici na Bedru poput:

a) Izvidnica *sejful-bahra* pod vođstvom Hamze τ– poslana je sa ciljem uzimanja *ganime* (ratnog plijena).

b) Izvidnica za presretanje neprijatelja – Haris ibni Abdil-Muttalib r.a, desila se 1. H.g.

c) Izvidnica *Harar* 1. H.g. koju je vodio Sa'd ibn ebi Vekkas τ i koja je imala za cilj uzimanje ganime.

d) Bitka *Ebwa*, koju je vodio Poslanik ρ, a desila se u seferu 2. H.g. – njen cilj je bio uzimanje kurejšijske karavane.

e) Izvidnica *Nahle*, pod vođstvom Abdullaha ibn Džahša τ 2. H.g. Poslanik ρ ih je poslao kako bi uhodili neprijatelja i kako bi sakupljali informacije o njemu. Poslanik ρ je svaku od ovih izvidnica poslao sa ciljem. Zašto? Ovim ciljevima Poslanik ρ je trenirao muslimane da se naviknu na svaki vojni cilj.

Velika bitka na Bedru – Razlozi bitke

1) Poslanik ρ je htio da preotme kurejšijsku karavanu nanoseći im s tim politički, vojni i ekonomski udarac kurejšijama, zato što su kurejšije predstavljale glavu u vođenju rata protiv muslimana.

2) Uzimanje imetka od nevjernika protiv kojih ratujemo je vrsta borbe što nam je Poslanik ρpojasnio kod Bedra.
3) Izlazak muslimanske vojske kako bi preoteli karavane smatrao se vraćanjem muslimanskog imetka kojeg su kurejšije otele u Mekki, zato je Poslanik ρ rekao ashabima: "U ovoj karavani je njihov imetak, pa napadnite je, ne bi li vam je Allah poklonio!" Svi ashabi nisu izišli u pohod zato što nisu mislili da će se bitka desiti i zato što Poslanik ρ nije uzeo od njih zakletvu da će se

boriti s njime van granica Medine. Ovo je primjer Poslanikovog ρ poštovanja ugovora ugovorenog sa drugim ljudima.

Poslanikovo ρ spremanje za otimanje karavane

1) Organiziranje vojske i dijeljenje dužnosti.

2) Određivanje vođa vojske i davanje zastava njima.

3) Ostavljanje Abdullaha ibn Ummi Mektuma τ na početku za emira Medine, a nakon toga poslao je Ebu Lubabu ibn Abdil-Munzira τ

4) Desno krilo vojske stavio je pod vodstvo Abdullaha ibn Zubejra r.a, dok je lijevo krilo stavio pod vodstvo Mikdada ibn Amra τ

Uzroci od Allaha Y za dešavanje bitke na Bedru

1) Muslimanska vojska krenula je prema izvorima Bedra.

2) Do Ebu Sufjana τdošle su vijesti o planovima Poslanika ρ

3) Ebu Sufjan τ je poslao kurejšijama izaslanika tražeći pomoć i slanje kurejšijskih junaka.

4) Šejtanovo nagovaranje kurejšija na borbu i obećavanja sigurnosti od plemena Benu Bekr:

"I kada im je šejtan kao lijepe njihove postupke predstavio i rekao: »Niko vas danas ne može pobijediti, i ja sam vaš zaštitnik!« – onda je on, kada su se dva protivnička tabora sukobila, natrag uzmaknuo, i rekao: »Ja nemam ništa s vama, ja vidim ono što vi

ne vidite, i ja se bojim Allaha, jer Allah strašno kažnjava.« (El-Enfal, 48. ajet)

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَـٰنُ أَعْمَـٰلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلْيَوْمَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَإِنِّى
جَارٌ لَّكُمْ ۖ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكُمْ
إِنِّىٓ أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ ۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٤٨﴾

5) Izmicanje karavane iz muslimanskih ruku.

6) Odlučnost bogataša Mekke da stupe u borbu iako je karavana bila već spašena.

7) Postavljanje muslimanske vojske u stanje neupitne borbe: *"I kada vam je Allah obećao da će vaša biti jedna od dvije skupine, - a vi ste više voljeli da vam padne šaka ona koja nije naoružana – Allah je htio da riječima Svojim istinu utvrdi i nevjernike u korijenu istrijebi, da istinu utvrdi i neistinu uništi, makar to ne bilo mnogobošcima po volji."* (El-Enfal, 7/8. ajet)

وَإِذْ يَعِدُكُمُ ٱللَّهُ إِحْدَى ٱلطَّآئِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ
ذَاتِ ٱلشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُحِقَّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَٰطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

Poslanikova ρ raspoređivanja prije bitke

1) Poslanik ρ se posavjetovao sa svojim ashabima, pitajući ih o njihovom mišljenju prema borbi – to je bio njegov običaj u većini bitaka.

2) Hrabrenje Ebu Bekra r.a, Omera r.a, Mikdada ibn Amra τ muslimana da stupe u borbu.

3) Blistavi istup ensarija koji se ogleda u govoru Sa'da ibn Mua'za r.a, a koji je vezan za pomaganje Poslaniku ρ

4) Prenošenje radosne vijesti od strane Poslanika ρ da će muslimani pobijediti u bici.

5) Težnja Poslanika ρ da prikupi sve podatke o protivničkom taboru, njihovom broju i spremi.

6) Muslimanska vojska je prva došla na strateški važno mjesto u predstojećoj godini, ujedno vladajući izvorima vode.

7) Savjetovanje ashaba Poslaniku ρ da postavi komandno mjesto iza borbenih saffova kako bi mogao voditi bitku, i kako bi bio siguran, ukoliko se desi bilo kakvo iznenađenje u borbi (poraz muslimana).

Božanski uzroci za pobjedu muslimana Bedra

1) Iskren nijet za borbu protiv mušrika nakon izmicanja karavane.

2) Potpuna pokornost muhadžira i ensarija Poslaniku ρ u dobru i u zlu.

3) Razlikovanje ashaba Poslanika ρ od Benu Israila koji nisu izvršavali naređenja svoga poslanika, niti su bili pokorni Allahu I.

4) Spuštanje pospanosti i kiše kao pomoći vjernicima i odmaganje nevjernika, kao što kaže Allah I: *"Kad je On učinio da se radi sigurnosti svoje u san zavedete i s neba vam kišu spustio da bih vas njome očistio i da bih od vas šejtanovo uznemiravanje odstranio i da bi srca vaša jakim učinio i njome korake učvrstio."* (El-Enfal, 11. ajet).

إِذْ يُغَشِّيكُمُ ٱلنُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً لِّيُطَهِّرَكُم
بِهِۦ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ ٱلشَّيْطَٰنِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ
بِهِ ٱلْأَقْدَامَ ﴿١١﴾

5) Odazivanje Allaha Y na dove muslimana tokom njihovog noćnog namaza, a posebno na dove Poslanika ρ

6) Rješavanje razilaženja i cijepanja u mišljenjima kurejšijskih vođa oko borbe protiv muslimana, neki od njih su željeli da se vrate u Mekku bez borbe.

7) Međusobna samilost u muslimanskim redovima i oprost eventualnih nepravdi prije početka borbe kao i traženje Poslanika ρ od mase, da od njega uzmu.

8) Allahova Y pomoć sa kojom su muslimani pobijedili nevjernike i ubacivanje straha u srce nevjernika.

9) Konstantno traženje Poslanika ρ pomoći za muslimane pred samu bitku.

10) Allah Yje pomogao muslimane melekima koje je predvodio Džibril υ: *"Kada je Gospodar tvoj nadahnuo meleke: »Ja sam s vama, pa učvrstite one koji vjeruju!« U srca nevjernika Ja ću strah uliti, pa ih vi po šijama udarite, i udarite ih po prstima."* (El-Enfal, 12. ajet)

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُواْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعْبَ فَٱضْرِبُواْ فَوْقَ ٱلْأَعْنَاقِ وَٱضْرِبُواْ مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

11) Allah Y je pomogao vjernike ubacivanjem straha u grudi njihovih protivnika i time ih slabio, unatoč njihovom broju: *"U srca nevjernika Ja ću strah uliti, pa ih vi po šijama udarite, i udarite ih po prstima."* (El-Enfal, 12. ajet)

12) Povlačenje Iblisa l.a. i njegove vojske sa bojišta i njegovo napuštanje mušričke vojske: "I kada im je šejtan kao lijepe njihove

postupke predstavio i rekao: »Niko vas danas ne može pobijediti, i ja sam vaš zaštitnik!« – onda je on, kada su se dva protivnička tabora sukobila, natrag uzmaknuo, i rekao: *»Ja nemam ništa s vama, ja vidim ono što vi ne vidite, i ja se bojim Allaha, jer Allah strašno kažnjava.«* (El-Enfal, 48. ajet)

13) Allahova Y pomoć u nanošenju teškog poraza nevjernicima.

14) Allahova Y pomoć ashabima τ u ubijanju faraona ovog Ummeta, a ubila su ga dvojica dječaka Mu'az ibn Amr ibn Džumuh τ i Mua'vvez ibn Afra τ

Kur'an opisuje bitku

1) Desilo se razilaženje između muslimana u vezi podjele ratnog plijena, ali su se oni povinovali naredbi Allahovog Poslanika ρ

2) Allah Y naređuje vjernicima bogobojaznost, popravak međusobnih odnosa i pokornost Poslaniku ρ u njegovoj presudi.

3) Allah Y nam pojašnjava da je otimanje karavane ili borba protiv mušrika obećanje sa Njegove strane da će dobiti jedno; ili karavanu ili da će pobijediti mušrike: *"Da istinu utvrdi i neistinu uništi, makar to ne bilo mnogobošcima po volji."* (El-Enfal, 8. ajet).

لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَٰطِلَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

4) Allah Y pojašnjava da je borba protiv nevjernika samo zato da se istina utvrdi i da se nevjernici u korijenu istrijebe: *"I kada vam je Allah obećao da će vaša biti jedna od dvije skupine, – a vi ste više voljeli da vam padne šaka ona koja nije naoružana – Allah je htio da riječima Svojim istinu utvrdi i nevjernike u korijenu istrijebi. Da istinu utvrdi i neistinu uništi, makar to ne bilo mnogobošcima po volji."* (El-Enfal, 7/8. ajet)

وَإِذْ يَعِدُكُمُ ٱللَّهُ إِحْدَى ٱلطَّآئِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ
ذَاتِ ٱلشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُحِقَّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧﴾

5) Allah Y pojašnjava da je spuštanje meleka bila radosna vijest vjernicima o predstojećoj pobjedi kao i smirenje njihovim srcima.

6) Allah Y nam govori da je On uistinu ubijao nevjernike rukama vjernika i da je borba protiv nevjernika samo iskušenje za muslimane. Isto tako, gađanje neće biti uspješno, osim sa Allahovom pomoći, o ovome Allah Y govori: *''Vi njih niste ubijali nego Allah; i ti nisi bacio, kad si bacio, nego je Allah bacio, da bi vjernike lijepom kušnjom iskušao, - Allah, zaista, sve čuje i sve zna.''* (El-Enfal, 17. ajet).

وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
رَمَىٰ ۚ وَلِيُبْلِيَ ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

7) Allah Y nam kaže da nevjernici troše svoje imetke u borbi protiv Allahove vjere, ali isto tako da će ih uzaludno potrošiti i da će biti pobijeđeni.

8) Allah Y nam objašnjava da se u borbi protiv nevjernika odvaja ono što je pokvareno od lijepoga: *''Da bi Allah dobre od nevaljalih odvojio i da bi nevaljale jedne na druge naslagao, a onda ih sve u gomilu zbio i u Džehennem bacio. Oni će doista biti izgubljeni.''* (El-Enfal, 37. ajet)

لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ ٱلْخَبِيثَ بَعْضَهُۥ عَلَىٰ
بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُۥ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُۥ فِى جَهَنَّمَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ

9) Allah Y nam pojašnjava da nevjernici troše svoje imetke, kako bi odvraćali sa Allahovog Y puta, ali da će im imeci propasti i da će na kraju biti pobijeđeni. Kaže Allah Y: *''Oni koji ne vjeruju troše imanja svoja da bi od Allahova puta odvraćali. Oni će ih, sigurno, utrošiti, zatim će, zbog toga, žaliti i na kraju će pobijeđeni biti. A oni koji ne budu vjerovali – u Džehennem će biti potjerani.''* (El-Enfal, 36. ajet)

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ لِيَصُدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ فَسَيُنفِقُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ
جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

10) Allah Y nam objašnjava da se borbom odvajaju dobrih od nevaljalih i da se ona odvija kako bi se nevaljali skupili i bili bačeni u Džehennem.

11) Allah Y nam objašnjava da je prevashodni cilj borbe uklanjanje smutnje i uspostavljanje Allahove Yvjere.

12) Allah Y nam govori da je okupio vjernike i nevjernike u međusobnoj borbi uprkos nepostojanju želje kod njih da se to desi, kako bi se Njegova Y odredba ispunila.

13) Allah Y nam kazuje kako je nevjernike muslimanima predočio malobrojnim, a vjernike nevjernicima mnogobrojnim, kako bi se ispunilo ono što je moralo da se dogodi, tj. da se dogodi borba između dvije strane i da se obistini pobjeda vjernika.
Allah Y nam, također, kaže da voli smjelost i ustrajnost prilikom susreta sa neprijateljem, kao i da je neprestano spominjanje Allaha Y uzrok učvršćivanja u bici.

Bitka na Bedru
Ime bitke

Kažu učenjaci sire Allahovog Poslanika ρ da je ova bitka dobila ovo ime zbog jedne od tri sljedeće stvari:

1) Po imenu mjesta na kojem se bitka odigrala.

2) Po imenu bunara koji se nalazio na tome mjestu. Zato što je njegova voda bila toliko čista da se u njegovom dnu mogao vidjeti pun mjesec, a pun mjesec u arapskom jeziku se zove Bedr.

3) Po imenu čovjeka koji se zvao Bedr Bimaglat.

Mjesto bitke

Nalazi se oko 150 km jugoistočno od Medine (30 km od Crvenog mora).

Uzrok bitke

Muslimani su izašli radi presijecanja puta karavani i zarobljavanja iste, jer se u njoj nalazila roba mušrika, kojom bi se ekonomsko i vojno pomogli u borbi protiv muslimana.

Mušrici su izašli radi dva razloga: Da bi zaštitili karavanu i da bi osvetili smrt Amra ibn el-Hadramija koga su muslimani ubili u pohodu kojeg je predvodio Abdullah ibn Džahš τ Ovaj pohod je poznat kao Pohod u Batnun-Nahle (jugoistočno od Mekke), ovo je inače prvi pohod muslimana u historiji Islama.

Datum odigravanja bitke

Bitka na Bedru se odigrala u petak 17. dana Ramazana druge godine po Hidžri (i ovo je ispravno mišljenje). Ima učenjaka sire koji kažu da se bitka odigrala u ponedjeljak. Kaže Ibn Hadžer, rahimehullah: *"Spoj između ova dva mišljenja je da je u ponedjeljak bio izlazak Allahovog Poslanika* ρ *iz Medine, a da se*

bitka na Bedru odigrala u petak." Kaže imam Malik, rahimehullah, i El-Halife ibn el-Hajat da se bitka odigrala 1. godine po Hidžri. Međutim, oni su to rekli zbog toga što su Hidžru počeli računati od mjeseca Muharrema koji je došao nakon dolaska Poslanika ρ u Medinu (nakon 12.-og Rebiu-l-ewela). Dok većina islamskih učenjaka računa Hidžru od mjeseca Muharrema koji je prethodio Hidžri Poslanika ρ na dva i po mjeseca.

Broj vojske

Broj muslimanske vojske je bio 319 (u predaji kod Muslima, rahimehullah). Dok je imam Buharija, rahimehullah, prenio cifru muslimanske vojske brojem koji u arapskom jeziku podrazumijeva od 313 do 319, tako da nema kontradiktornosti između ove dvije predaje. Broj mušričke vojske je bio oko 1000 ljudi i 100 konja.

Pouke bitke na Bedru:

1) Dozvoljeno je gađati i uništavati sve vitalne tačke kod neprijateljske vojske da bi se na taj način oni oslabili ekonomski i vojno. Također, dozvoljeno im je presijecati putove kojima se oni kreću, kako bi im nanijeli materijalno tehničke gubitke. Ovu pouku uzimamo iz izlaska Poslanika ρ i ashaba τ iz Medine da bi presjekli put karavani koju je predvodio Ebu Sufjan τ da bi je zaplijenili i na taj način ekonomski oslabili mušrike u Mekki. Također, dokaz imamo u događaju sa Benu Nadirom kada su Allahov Poslanik ρi ashabi τ počupali palme da bi na taj način oslabili židove i primorali ih na predaju, pa je Allah Y ovaj čin odobrio u suri Hašr: *"To što ste neke palme posjekli ili ih da uspravno stoje ostavili – Allahovom voljom ste učinili, i zato da On nevjernike ponizi."* (El-Hašr, 5. ajet)

2) Dozvoljeno je koristiti uhode i izvidnicu da bi otkrili pokrete neprijateljske vojske, te njihove namjere i planove u odnosu na muslimane. Dokaz za to je hadis koga bilježi Muslim da je Poslanik υv. poslao svoga uhodu da mu donese vijesti o Ebu Sufjanovoj karavani. On se zvao Bisiseh, međutim, kod učenjaka sire on je poznat kao Bistis ibn Amr, ali i kao Ibn Bišr el-Ensarij.

3) Ljubav ashaba τ prema Poslaniku ρ, zatim poniznost i skromnost Poslanika ρ prema svojim ashabima τ

Ovu pouku uzimamo iz slučaja Alije ibn Ebi Taliba τ i Ebu Lubabe τ – da je Allah Y sa njima dvojicom zadovoljan – koji su učestvovali zajedno sa Poslanikom ρ u jahanju na jednoj jahalici. Tako se njih dvojica dogovore da svoju redu predaju Poslaniku ρ i da oni idu pješke umjesto Poslanika ρ, na šta im Poslanik ρ odgovori: *"Niste vas dvojica ništa jači od mene, niti sam ja manje potreban nagradi od vas dvojice."* (Bilježi imam Ahmed u svome Musnedu)
4) Potvrda hitnosti međusobnog dogovaranja i savjetovanja među muslimanima (bitnost principa šure). Kada je doprla vijest do Poslanika ρ da su mušrici krenuli prema Bedru (El-Udvetu-l-Kusva), on se posavjetovao sa svojim ashabima r.a . (Buhari i Muslim bilježe ovo savjetovanje)

Tako među ashabima τ bi jedna grupa koja se poboja direktnog sukoba sa mušricima zato što su iz Medine izašli nespremni za ovoliki broj vojske, jer je u početku bio cilj uzimanje karavane: *"Tako je bilo i onda kada te je Gospodar tvoj s pravom iz doma tvoga izveo, - što jednoj skupini vjernika nikako nije bilo po volji. Raspravljali su se s tobom o borbi; iako im je bilo očito da će pobijediti, nekima od njih je izgledalo kao da se na oči svoje u smrt gone."* (El-Enfal, 5/6. ajet).

كَمَآ أَخۡرَجَكَ رَبُّكَ مِنۢ بَيۡتِكَ بِٱلۡحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقٗا مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
لَكَٰرِهُونَ ٥ يُجَٰدِلُونَكَ فِي ٱلۡحَقِّ بَعۡدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى ٱلۡمَوۡتِ وَهُمۡ يَنظُرُونَ ٦

Međutim, ustao je Ebu Bekr i Omer i El-Mirdad ibn Amr τ od muhadžira koji su vidjeli da muslimani trebaju ući u borbu. Rekao je Mirdad r.a: *"Idi sa nama tamo gdje ti je Allah naredio, mi smo sa tobom. Tako mi Allaha nećemo ti reći kao što su Benu Israil rekli Musau* υ*: »Idite ti i tvoj Gospodar pa se borite, mi ćemo ovdje sjedit.« – nego ti kažemo: "Idite ti i tvoj Gospodar pa se borite, mi ćemo sa vama zajedno da se borimo."* – pa je Poslanik ρ rekao: *»Posavjetujte me, o ljudi!«* – pa je shvatio Sa'd ibn Mu'az τ, vođa ensarija, šta Poslanik ρ želi, pa je rekao: *"Kao da na nas misliš?"* – kaže: *»Da.«* – pa je Sa'd r.a, između ostalog, rekao: *"Povedi nas, o Allahov Poslaniče, gdje god želiš. Tako mi Onoga Koji te poslao sa Istinom, kada bi nas poveo preko ovog mora mi bi ga zagazili sa tobom i ne bi izostao od nas ensarija niko." – pa se Allahov Poslanik* ρ *puno obradovao Sa'dovom odgovoru, jer su pristali da se bore sa njim izvan Medine i pored toga što su mu na Akabi dali prisegu da će ga braniti u Medini."*

5) Allah ρ je pomogao vjernike kišom i snom, i u tome je dokaz da je Allah Y sa vjernicima i da ih On Y pomaže. Allah Y je spustio te noći kišu kojom je odagnao napade šejtanove, zatim povezao srca i učvrstio stope vjernika, jer im je zemlja postala mekana pod nogama. Kaže Uzvišeni Y: *"Kad je On učinio da se radi sigurnosti svoje u san zavedete i s neba vam kišu spustio da bi vas njome očistio i da bi od vas šejtanovo uznemiravanje odstranio i da bi*

srca vaša jakim učinio i njom korake učvrstio." (El-Enfal, 11. ajet) Bilježi imam Ahmed od Enesa ibn Malika τ, da je Ebu Talha τrekao: *"Obuzeo nas je san na dan Bedra. Bio sam jedan od onih koga je san obuzeo toga dana. Mač mi je neprestano ispadao iz ruku, a ja sam ga dohvaćao. On mi ispadne, a ja ga uzmem (zbog sna koji ga je zadesio)."*

6) Ahlak ashaba τ u ophođenju prema Allahu Y i Poslaniku ρ – Poslanik ρ i ashabi τ su došli do bunareva Bedra prije mušrika. Pa kada je Poslanik ρ izabrao mjesto na kojem će muslimani zauzeti položaje upita ga Habab ibn el-Munzir r.a: *"O Allahov Poslaniče, je li ti ovo mjesto odredio Allah, pa mi ne smijemo niti se pomaći naprijed, niti nazad ili je to tvoje mišljenje, ratna strategija i obmana?"* – pa reče: *"To je moje mišljenje, ratna strategija i obmana." – pa mu je onda Habab* τ *predložio da se pomaknu naprijed, a zatim da sve bunare zatrpaju osim svoga, pa će muslimani piti, a mušrici ne."* Ovo je ahlak ashaba τ koji ne daju prednost svome nahođenju nad Allahom Y i Poslanikom ρ, kao što Allah Y kaže: *"Kada Allah i Posalnik Njegov nešto odrede, onda ni vjernik ni vjernica nemaju pravo da po svom nahođenju postupe. A ko Allaha i Njegova Poslanika ne posluša, taj je sigurno skrenuo s pravog puta."*(ElAhzab,36. ajet),

وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٖ وَلَا مُؤۡمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمۡرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ
ٱلۡخِيَرَةُ مِنۡ أَمۡرِهِمۡۗ وَمَن يَعۡصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلٗا مُّبِينٗا ٣٦

– jer onaj ko postupi po svome nahođenju, pored toga što postoji jasan tekst Kur'ana ili Sunneta, njegov uzor je Iblis.

7) Ashabi τ su bili dalekovodni .

Ovo se ogleda kroz mnogo primjera. Jedan od tih primjera jeste događaj Sa'da ibn Mu'aza τ kada je rekao: *"O Allahov Poslaniče, zar ti nećemo napraviti posebno mjesto – zaštićeno palminim lišćem i da ti pripremimo pratioce, pa ako pobijedimo neprijatelja – to je ono što želimo, a ako izgubimo ti idi u Medinu, jer u njoj imaju ljudi koji te ništa manje ne vole od nas, pa će te oni pomoći u vjeri."*

Takav je bio dalekovidni pogled Sa'da τ, jer je znao da on i ostali ashabi τ nisu toliko značajni za ovu vjeru kao što je to Allahov Poslanik ρ koji, kada bi poginuo, prestala bi i ova vjera u tom momentu, jer tada Allah Y nije bio uzdigao svoju vjeru.

8) Učešće meleka u bici. – Jedan od načina pomoći Allaha Y jeste i direktna intervencija preko meleka koji učestvuju u borbi. Kaže Uzvišeni Y: *"I kada ste od Gospodara svoga pomoć zatražili, On vam se odazvao. Poslat ću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugim dolaziti."* (El-Enfal, 9. ajet).

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَٱسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّى مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

Međutim, Allah Y spominje da je u Bici na Bedru učestvovalo 3000 meleka:

"Allah vas je pomogao i na Bedru, kada ste bili malobrojni – zato se bojte Allaha, da biste bili zahvalni -, kad si ti rekao vjernicima: "Zar vam neće biti dovoljno da vam Gospodar vaš tri hiljade meleka u pomoć pošalje? Hoće! Ako budete izdržljivi i poslušni, i ako vas oni napadnu odmah, Gospodar vaš će vam poslati u pomoć pet hiljada meleka, sve obilježenih." To je Allah učinio da vas obraduje i da time pouzdanje u srca vaša ulije, - a pobjeda

dolazi samo od Allaha, Silnoga i Mudrog - da jednu skupinu nevjernika uništi ili da ih osramoti, te da se vrate razočarani." (Ali 'Imran, 123-127. ajet) –

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم
بِثَلَٰثَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَىٰٓ ۚ إِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟
وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ
قُلُوبُكُم بِهِۦ ۗ وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا۟ خَآئِبِينَ ﴿١٢٧﴾

Zatim spominje i cifru od 5000 meleka vezano za Bitku na Bedru kako se da jasno razumjeti iz konteksta.

Pitanje: Koliko je učestvovalo meleka na Bedru i kako spojiti ove, naizgled, kontradiktorne ajete? Ibn Kesir, rahimehullah, kaže da je ajet u suri Enfal vezan za Bedr, a ajeti u suri Ali 'Imran – vezani za Uhud. Međutim, kontekst jasno govori da se ajeti u suri Ali 'Imran odnose na Bitku na Bedru, jer Allah Y kaže: *"Allah vas je pomogao na Bedru kada ste bili malobrojni*

Nastavak slijedi u skripti broj 2

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً ۚ إِنَّكَ أَنتَ
الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

«Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kad si nam već na pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu, Onaj koji mnogo daruje » Ali Imran 8.

lektor:Abdulmedžid Nezo,...
obrada teksta: Abdurrahman Kalabić, Hamza Alagić...
šerijatska recenzija: prof. sa medrese Mus,ab ibn Umejr,
dizajn i štampa: AIO Linz

Sira

Allahovog

Poslanika ρ

2 dio

UVOD

Hvala i Zahvala pripadaju Allahu I Gospodaru svih svjetova i neka je Selam i salavat na Njegovog miljenika Muhammeda ρ na njegovu časnu porodicu, na njegove ashabe i sve one koji ga slijede do Sudnjeg dana.

Poštovana braćo i sestre, poštovani čitaoci predstavljavamo vam nekoliko brošuri sa Šeri'atske akademije Mus'ab ibn Umejr.

Odmah na početku želimo da se zahvalimo svim profesorima i direktoru medrese bratu Abdurrahmanu na velikodušno ustupljenom čistom (što se tiče autorskih i drugih prava) i djelomično obrađenom materijalu za ove skripte.
Također se zahvaljujemo bratu Hajruddinu koji je pomogao u obradi teksta ove brošure,
a zatim želimo da preporučimo ove tekstove svim onim koji su željni čistog i ispravnog znanja i studentima svih Šerijatskih medresa.

Napominjemo da će jedan dio sredstava ostvarenih distribucijom ove skripte biti ustupljen Šeri'atskoj akademiji Mus'ab ibn Umejr, a drugi dio će biti upotrebljen za pokrivanje troškova štampanja i u davetske svrhe Inšaallah.

Aktivna Islamska Omladina Linz

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ١

Hvala i zahvala pripada Allahu dželleša'nuhu , a nakon toga salavat i selam na Resula Muhammeda sallallahu alejhi ve

sellem, na njegove ashabe Radijellahu anhum, na njegovu časnu porodicu i sve one koji ga slijede do Sudnjeg dana.

Prije svega na samom početku ove naše skromne brošurice u kojoj je jedan dio znanja ili možda uvod u znanje, mi vam srdačno želimo toplu dobrodošlicu, jer je to od sunneta Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, što možemo vidjeti iz slučaja kada mu je došao Safvan radijallahu anhu i rekao da želi da uči i da studira šeri'atsko znanje. Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je rekao: "Dobro došao, o ti koji tražiš znanje!" Dakle, od sunneta je da se poželi dobrodošlica, te vam je mi želimo uz molbu Allahu dželleša'nuhu da nam dadne bereket i da se kasnije širi i uzdiže čisto i ispravno šeri'atsko znanje, a zatim čestitamo vam na odabiru ovoga puta i želimo da budete nasljednici Allahovih poslanika, jer kaže Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "Učenjaci su nasljednici Allahovih poslanika."

Nasljednici Allahovih poslanika su sa dva aspekta: sa aspekta traženja znanja i sa aspekta prenošenja tog znanja, jer su to radili Allahovi poslanici. Dakle, suštinska zadaća Allahovih poslanika je bila prenošenje, dostavljanje i objašnjavanje ljudima Allahove dželleša'nuhu Objave.

وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

Kaže Uzvišeni Y: *"Opominji, opomena će koristiti vjernicima."* (Ed-Dariat, 55. ajet)

Učenjaci su knjige uglavnom počinjali hadisom: "Doista se djela vrednuju prema nijjetu…" Muttefekun alejhi

Sira Allahova Poslanika ρ drugi dio

…" – Zato Ibn Hadžer, rahimehullah, kaže da je spoj ovih ajeta na sljedeći način: a) Što se tiče ajeta koji govori o 5000 meleka: *"Ako budete izdržljivi i poslušni i ako vas oni napadnu odmah, Gospodar vaš će vam poslati u pomoć 5000 meleka obilježenih."*

Povod ovog ajeta jeste to što je jedno pleme obećalo poslati ispomoć mušricima, pa je Allah I objavio ovaj ajet, tj. ako oni dobiju pomoć onda će Allah I vama poslati 5000 meleka. Međutim, pomoć mušricima nije došla, pa nije došla ni pomoć od 5000 meleka. Povod ovog ajeta je vjerodostojan kako ga spominje tabi'in Ša'bij, rahimehullah.

b) Što se tiče spoja ajeta koji govori o 1000 i 3000 meleka, odgovor leži u drugom kiraetu ajeta iz sure El-Enfal, gdje Allah Ikaže: *"murdifin i murdefin"* – tj. da će hiljadu meleka doći jedan iza drugog na osnovu prvog kiraeta, a na osnovu drugog kiraeta znači da su tih hiljadu meleka iza sebe na jahalicama imali još meleka. A ajet koji govori o 3000 meleka nam pojašnjava koliko je to tačno bilo meleka koji su jedan iza drugog poredani bili i tako se spuštali u tok same bitke, a Allah I najbolje zna.

Protjerivanje židovskog plemena Benu Kajnuka
Izlazak Poslanika ρ prema ovome plemenu

Nakon što je čuo Allahov Poslanik ρ šta je uradilo ovo židovsko pleme on dade bijelu zastavu Hamzi Ibn Abdu-l-Muttalibu ρ Zatim ostavi kao svoga zamjenika u Medini Ebu Lubabeta ibn Abdu-l-Munzira τ,pa kada je stigao do njih, okruži ih. Tako oni ostaše u okruženju petnaest dana. Nakon toga oni se predaše Poslaniku ρ i ashabima τ Međutim, za njih se zauze vođa munafika Abdullah ibn Ubejj ibn Selul, pa reče: *"Sedam stotina boraca, zar ćeš ih pobiti u jednom danu? A oni su mene štili od Vizantijaca i drugih neprijatelja! "* – pa je rekao Allahov Poslanik ρ: *"Oni su tvoji." – zatim naredi da se protjeraju u Šam."* Akciju njihovog protjerivanja preuze Ubade ibn Samit τ

Pouke iz ovog pohoda

1)Ovaj događaj jasno pokazuje na mržnju koju židovi nose u svojim prsima prema Islamu i muslimanima (kao što se vidi iz samog povoda ove bitke), kako Allah I kaže: *"Ni jevreji, ni kršćani neće biti tobom zadovoljni sve dok ne prihvatiš vjeru njihovu."* (El-Beqare,120. ajet)

وَلَن تَرْضَىٰ عَنكَ ٱلْيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

2) Zauzimanje Abdullaha ibn Ubejja ibn Selula je jasan dokaz njegovog licemjerstva (nifak).

3) I pored toga što je Poslanik ρ znao da je Abdullah ibn Ubejj ibn Selul munafik, i pored toga što je ovako postupio prema Benu Kajnuku, Allahov Poslanik ρ se ophodio prema njemu kao i prema muslimanima. I ovo je pravilo ehli sunneta vel-džemata da mi sudimo prema čovjekovoj vanjštini, a da samo Allah I zna ono što je u ljudskim prsima. Na ovu stvar jasno upućuju poznate riječi Omer ibn el-Hattaba τ nakon smrti Allahovog Poslanika ρ

4) Jasna je razlika između Abdullaha ibn Ubejja ibn Selula i Ubade ibn Samita r.a, koji je bio vjernik u Allaha Y, pa mu je Allah Idao *besir* (pronicljivost) u srce, pa je znao da se ne smije zauzimati za nevjernike. I ovako Allah I ubacuje u srca vjernika pronicljivost, onda njihovi postupci i riječi budu u skladu Kur'ana i Sunneta.

Bitka na Uhudu
Povod bitke
Ova bitka ima dva povoda:

1) Direktni povod – ovom bitkom htjele su Kurejšije da uzmu osvetu za poginule na Bedru, te da vrate poljuljani ugled među

arapskim plemenima nakon poraza na Bedru (i ovo je stav svih učenjaka sire)

2) Indirektni povod – Kurejšije su htjele da osiguraju trgovački put od Šama do Mekke, nataj način što bi iskorijenili u potpunosti muslimane u Medini, koji su bili trajna opasnost zanjihovu trgovačku robu.

Datum odigravanja bitke

Bitka na Uhudu se desila u mjesecu Ševalu 3. H.g., na osnovu ukupnog mišljenja učenjaka sire. Zatim su se razišli po pitanju dana. Najpoznatije mišljenje je da se ova bitka odigrala u subotu petnaestog dana spomenutog mjeseca.

Broj mušričke vojske
Kurejšije su sakupile tri hiljade boraca, zatim dvije stotine konja, sedam stotina pancira. Mušrici su sa sobom poveli i žene da ih potiču na bitku. Kaže Ibn Ishak, rahimehullah, da ih je bilo osam, a Vaki kaže četrnaest, dok Ibn S'ad kaže da ih je bilo petnaest.

Pouke Bitke sa Uhuda

1) Džihad zahtijeva odlučnost, tako ako se krene u borbu protiv neprijatelja, nije dozvoljeno da se odustane od toga. Ova pouka se uzima iz sljedećih događaja: Allahov Poslanik ρ je saznao za dolazak mušrika prema Medini ujutro u petak, izišao je u svoj mesdžid da se posavjetuje sa ashabima τ šta da uradi. – Pa je rekla grupa ensarija: *"Allahov Poslaniče , mi mrzimo da poginemo na ulicama Medine. Nismo dozvolili da budemo napadnuti u Medini u džahilijetu, a preče je da se odazovemo u Islamu."* – Pa je ušao Allahov Poslanik ρ u kuću i obukao oklop. Pa su ashabi τ rekli Hamzi r.a: *"Idi Hamza i reci Poslaniku : »Naše mišljenje slijedi tvoje mišljenje.«* – Pa je Hamza τ i rekao: *"Allahov Poslaniče ,*

narod se međusobno kori." – Pa su rekli: *»Naše mišljenje slijedi tvoje mišljenje«* – Pa je rekao Allahov Poslanik ρ: *»Ne treba Poslanik kada obuče svoj oklop da ga skine, dok ne bude ušao u borbu.«*

2) Dozvoljenost uzimanja dunjalučkih uzroka pobjede. Ova pouka se uzima iz toga što je Poslanik ρ obukao svoj oklop, kao što kaže Allah Y: *"I protiv njih pripremite koliko god možete snage i konja za boj, da biste time zaplašili Allahove i vaše neprijatelje, i druge osim njih – vi ih ne poznajete, Allah ih zna. Sve što na Allahovom putu potrošite nadoknađeno će vam biti, neće vam se nepravda učiniti."* (El-Enfal, 60. ajet)

وَأَعِدُّوا۟ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ
ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ
وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

3) Snovi Poslanika ρ su istiniti i oni su Objava (vahj) od Allaha I Allahov Poslanik ρ je vidio u snu šta će se desiti na Uhudu. To je spomenuo svojim ashabima r.a, rekavši: *"Vidio sam u snu da sam prodrmao sablju, pa se slomila. To znači ono što će zadesiti moje ashabe na Uhudu. Zatim sam je ponovo prodrmao kad ona postade onako kakva je i bila. To znači da će se muslimani ujediniti. I vidio sam krave. To su vjernici na dan Uhuda."* (Bilježe Buhari i Muslim) –, a Ahmed, rahimehullah, još dodaje u drugoj predaji: *"I vidio sam da sam u neprobijenom panciru, pa sam to protumačio da je Medina."*

4) Muslimanima je dozvoljeno da sačekaju neprijatelja u svojim kućama, ako im to više odgovara. Što znači da nije obaveza da izađu izvan svojih kuća da bi dočekali neprijatelja, jer je Allahov Poslanik ρ zastupao ovo mišljenje.

5) Munafici iznevjeravaju muslimane u teškim situacijama, jer licemjerstvo mora da progovori u tegobi. Ova pouka se uzima iz događaja kada su muslimani došli do mjesta zvanog *Šewt*, munafici su se povukli iz redova muslimanske vojske na čelu sa Ibn Selulom. Njihov broj je iznosio tri stotine. Dokaz njihovog povlačenja je bio da neće doći do borbe, te zbog toga što Poslanik ρ nije ostao u Medini čekajući mušrike, pa je rekao Ibn Selul: *"Poslušao je djecu i one koji ne razmišljaju, a mene nije htio poslušati – pa zbog čega da ginemo."*

6) Maloljetna djeca ne trebaju da učestvuju u borbi, nego trebaju da se vrate iz saffova prije borbe. Zato što je Allahov Poslanik ρ vratio Ibn Umejra, Zejda ibn Sabita, Usamu ibn Zejda, Nu'mana ibn Bešira, Zejda ibn Erkama, Bera'a ibn 'Aziba r.a … (njih četrnaest dječaka). A dozvolio je Rafi'u ibn Hadidžu τ zato što je bilo rečeno da je vrstan strijelac, te Semuretu ibn Džundubu τ zato što je rekao da je on jači od samog Rafi'e u hrvanju.

7) Dozvoljeno je imamu (emiru) da prođe sa vojskom preko posjeda svojih podanika, ako je to potrebno, bez pitanja vlasnika posjeda. Dokaz za ovo je to što je Allahov Poslanik ρ prošao kroz posjed Mirbe'a ibn Kajzija i pored toga što mu on nije dopustio.
Čak štaviše bio je munafik, pa je uzeo u ruke prašinu bacajući na ashabe r.a, govoreći (bio je slijep): *"Ako si ti Poslanik, ne dozvoljavam ti da prođeš kroz moj posjed. Tako mi Allaha, da znam da neću pogoditi ovom prašinom nekog drugog mimo tebe Muhammede, udario bih te njome u lice."* – Pa su krenuli neki ashabi τ prema njemu da ga ubiju, pa je rekao Poslanik ρ: *"Ne morate ga ubiti. On je slijep."* (Slijepog srca i slijepog vida.)

9) Upozorenje vjernicima na kršenja zabrana Allahovih i Njegova Poslanika ρ, te da kršenje zabrana vodi ka porazu. Kao što je bio slučaj sa strijelcima koji su napustili položaj na kojem ih je ostavio Poslanik ρ I pored toga što im je Allahov Poslanik ρ rekao: "I kada biste vidjeli da ptice kljucaju naša tijela, ne napuštajte vaše položaje, sve dok ne pošaljem nekoga po vas." (Bilježi Buhari) Zato je Allah I upozorio one koji krše Njegove naredbe i zabrane: *"I neka se pripaze oni koji krše Njegove propise da ih ne zadesi fitna ili da ih ne zadesi bolna kazna."*

10) Dozvoljen je dvoboj prije borbe, sa dozvolom imama. Kao što je otpočela Bitka na Uhudu dvobojem između Alije τ i Talhe ibn Osmana.

11) Dozvoljeno je muslimanima da uzmu u borbi neku lozinku ili znak. Zato što je znak i parola koju su ashabi τ uzvikivali u toku borbe bila: "Umirem, umirem."

12) Bježanje sa bojnog polja je jedan od velikih grijeha u kojeg može pasti vjernik, međutim, onaj ko pobjegne je počinio veliki grijeh, ali nije izišao iz vjere. Tako se u Bici na Uhudu proširila vijest da je Allahov Poslanik ρ ubijen, pa je jedna grupa vjernika pobjegla sa bojnog polja. Međutim, Allah I je objavio kur'anski ajet u kome nas je obavijestio da im je oprostio: *"Allah vam je oprostio."* (Ali 'Imran)

13) Potvrđeno je na ovoj bici da su ashabi τ najbolja generacija koja je ikada kročila ovom zemljom. Ovu pouku uzimamo iz mnogobrojnih prizora i podviga od strane ashaba r.a:

a) Ebu Dudžane τ Tokom bitke digao je sablju Allahov Poslanik ρ, zatim je upitao: "Ko će je oteti od mene?" – pa su ashabi τ pružili ruke i rekli: "Ja, ja." – pa je rekao: "Ko će je uzeti sa

pravom?" – "Ja ću je uzeti sa pravom!" – odgovorio je Ebu Dudžane τ – "Pa je on uze, te uđe među mušrike udarajući njome po njima."

b) Hamza ibn Ebi Talib τ – hrabro se borio Hamza τ u Bici na Uhudu – ubio je Osmana ibn Ebi Talhu i Ebu Šebeta. Međutim, na podao način ubi ga Vahšij rob Džubejra ibn Mutima.

c) Mus'ab ibn Umejr τ – on je nosio bajrak muhadžira. Pa kada mu mušrici odsjekoše desnu ruku, on ga preuze u lijevu, pa kada izgubi i lijevu, on prigrli bajrak onim batrljcima, te ga ponese dok ne preseli τ

d) Abdullah ibn Džahš τ Na dan Uhuda stao je Abdullah ibn Džehš i riječima: "Tako mi Allaha, želim da sretnem neprijatelja, pa kada ih sretnem da me ubiju, zatim da mi raspore stomak, zatim da me unakaze, pa kada Te susretnem Gospodaru, da me upitaš: »Zbog koga ti se ovo desilo?« – pa da odgovorim: "Radi Tebe, Gospodaru." – pa kada su ga našli; bio je u stanju za kakvo je molio Allaha I" Iz ovoga se uzima pouka da je dozvoljeno muslimanu da želi da pogine na Allahovom putu, te da ovo ne spada u pitanje priželjkivanja smrti koje je Allah I zabranio.

e) Hanzala ibn Ebi Amir τ Prije bitke na Uhudu na jednu noć, Hanzala τ se oženio, pa kada je u jutro čuo poziva u džihad ustao je iz postelje džunub, te je ušao u bitku i poginuo. Pa je obavijestio Allahov Poslanik ρ da su ga meleki okupali. Zbog toga je pozvan kao "Gasilu-l-melaikeh" (onaj koga su meleki okupali).

f) Amr ibn Ukajš τ – ovaj ashab Allahovog Poslanika ρ je mrzio Islam sve do dana Uhuda. Tako on primi Islam na dan Uhuda i pridruži se muslimanima. Zatim se borio dok ne preseli kao šehid, s tim da nije niti jedan namaz klanjao. (Hadis je hasen)

g) Talha ibn Ubejdullah τ – on je svojim tijelom štitio Poslanikovo ρρ tijelo u Bici na Uhudu. Tako da mu je ruka ostala nepokretna, jer je njome branio tijelo Poslanika ρ od strijela i kopalja mušričkih.

h) Bilježi Muslim da su mušrici doprli do Poslanika ρ u Bici na Uhudu, pa je rekao Allahov Poslanik ρ: "Ko će ih vratiti od nas, obećan mu je Džennet (ili bit će moj pratilac u Džennetu)?!" – pa je prilazio jedan iza drugog prema mušricima od strane ensarija. Tako da ih je poginulo sedmorica, pa je rekao Allahov Poslanik ρ dvojici Kurejšija: "Nismo pravedni prema našoj braći enasarijama."

i) Ummu Ammareh Nusejbah bint Ra'b el-Mazinija, radijallahu anha, – ova sahabijka je branila Allahovog Poslanika ρ sve dok je nije ranio Ibn Kamieh takvom ranom da je ostala udubina na mjestu rane. Također, u bici na Uhudu učestvovala je Ai'ša, Hamna bint Džahš, Ummu Sulejt i Fatima τ Ovo je jasan dokaz da je dozvoljeno učestvovati ženama u borbi radi previjanja rana ili napajanja ranjenih.

j) Fatima, radijallahu anha, kćerka Poslanika ρ – ona je prala krv sa lica svoga babe u ovoj bici.

14) Obaveznost iskrenosti u nijetu. Te da je borba kojom čovjek ulazi u Džennet, borba da Allahova riječ bude gornja. Zato što se na dan Uhuda borio čovjek koji ubio sedam mušrika, ali je bio ranjen nakon toga. Ashabi τ bili su zadivljeni njegovom hrabrošću – misleći da će biti od stanovnika Dženneta, ali je Poslanik ρ rekao za njega da je on od stanovnika Vatre zato što je izvršio samoubistvo zbog toga što nije mogao da se strpi zbog zadobijenih rana.

15) Allah I potpomaže vjernike. Allah I je poslao dva meleka u obliku ljudi da bi štitili Allahovog Poslanika ρ (Bilježi Buhari) – a Muslim je spomenuo da su to bili Džibril a.s. i Mikail.

16) Sunnet je da se šehidi ne kupaju, niti oblače u kefine. A što se tiče dženaza-namaza imam ima mogućnost da odluči da li će da klanja ili ne. Mada je većina islamskih učenjaka na stanovištu da se šehidima ne klanja dženaza.

Ishod bitke

Ima onih koji kažu da su muslimani pobijedili u bici na Uhudu. Međutim, tačno je da su mušrici pobijedili muslimane. Dokaz za to su riječi Uzvišenog Y:

1) *"Neko od vas želi dunjaluk, a neko želi Ahiret. Zatim vas je odvratio od njih da bi vas iskušao. I On je oprostio vama."* Ovi ajeti govore o Bici na Uhudu, te da je to što su doživjeli ubijanje i poraz bilo iskušenje za muslimane.

2) Razgovor između Ebu Sufjana i Omera τ Kada je Ebu Sufjan rekao Omeru r.a: *"Dan za dan. Vi ste nas pobijedili na Bedru, a mi vas na Uhudu – Omer τ mu nije proturječio, nego je rekao: "Nije isto. Naši poginuli su u Džennetu, a vaši u Vatri."*

3) Plač žena u Medini jasno upućuje da je ovo bio poraz za muslimane, jer da su pobijedili kao na Bedru ne bi narod plakao, nego bi se veselio.

Pohod na Benu Nadir i njihovo protjerivanje iz Medine

Prilikom obrađivanja teme Benu Kajnuka spomenuto je da su se u Medini nalazila tri židovska plemena. Sura El-Hašr govori o

protjerivanju plemena Benu Nadir. Šta je povod protjerivanja židovskog plemena?
Ulema sire spominje 3 povoda:
1) Prvi povod ove Bitke, kojeg su učenjaci sire spomenuli, jeste njihov pokušaj da ubiju Poslanika ρ nakon Bitke na Bedru. Tako što su rekli: "Neka izađe Allahov Poslanik ρ sa 30 ashaba r.a i neka dođe na sredinu puta između Medine i mjesta gdje su živjeli Benu Nadir, a mi ćemo sa 30 naših momaka, i ako Allahov Poslanik ρuvjeri njih 30 i mi ćemo svi primiti islam!"
Kako bilježi Abdurrezak, rahimehullah, u svome Musnedu, a i drugi prenosioci ovog hadisa – krenuo je Allahov Poslanik ρ sa ashabima τ i došao je na dogovoreno mjesto, pa su oni rekli: "I neka dođu trojica od njih trideset (židova)!" A imali su namjeru da ova trojica dođu sa noževima. Ovaj svoj plan su iznijeli među sobom, tako da je jedna od židovskih žena čula za ovaj plan i prenijela ga svome bratu koji je bio musliman, pa je on obavijestio Allahovog Poslanika ρ
Saznavši za njihovu namjeru, kako hoće da ga ubiju na ovakav način, Allahov Poslanik ρ se nakon toga vratio u Medinu, poveo svoje ashabe τ i protjerao židove.
2) Kažu učenjaci za drugi povod, a on je općepoznat, da se desio nakon Bitke na Bedru, poznat kao pohod Ma'ine, slučaj kada je ubijeno 70 ashaba τ i niko od njih nije preživio, osim jednog ashaba koji se zvao Amr bin Umejr el-Havlani τ
Međutim, Amr bin Umejr el-Havlani τ je uspio da se spasi; na putu, vraćajući se jedne noći od Nedžda do Medine, na mjestu gdje su bili ubijeni ashabi τ – čuo je dvojicu ljudi kako pričaju, pa je shvatio da su ta dvojica iz plemena Benu Lehijan što su ih iznevjerili i tako pobili ashabe τ Nakon toga im je prišao i ubio ih.
Kad je došao Allahov Poslanik ρ ispostavilo se da nisu pripadnici plemena Benu Lehijan, nego da su to pripadnici plemena Benu Lehusejl, a ovo pleme je imalo dogovor sa Allahovim Poslanikom

ρ o nenapadanju, pa je Allahov Poslanik ρ morao da isplati krvarinu.
Allahov Poslanik ρ je otišao kod plemena Benu Nadir sa nekoliko ashaba , među kojima su bili Ebu Bekr i Omer r.a, i zatražio je od židova da učestvuju u plaćanju krvarine za ovu dvojicu ljudi koje je ubio Amr τ
Židovi su morali učestvovati u plaćanju krvarine, jer su po dogovoru, kojeg su imali sa Poslanikom ρpri samom njegovom dolasku u Medinu, bili dužni da učestvuju u plaćanju krvarine.
Pa kad je došao Allahov Poslanik ρ u Benu Nadir – šta se desilo? Rekli su židovi među sobom da nikad bolju priliku neće imati da se riješe ovog čovjeka (Poslanika ρ). Pa su nagovorili jednog od židova da se popne na zid ispod kojeg je sjedio Allahov Poslanik ρ te da sa tog zida baci kamen na Poslanika ρ Došao je melek Džibril a.s. i obavijestio Allahovog Poslanika ρ o atentatu kojeg židovi žele da izvrše nad njim, pa je Poslanik ρ žurno ustao sa tog mjesta, ne obavijestivši ni Omera, ni Ebu Bekra, niti bilo koga od ashaba τ i krenuo prema Medini.
Upitali su ashabi τ: "Je li ko vidio Poslanika ρ?" Pa su ih obavijestili da je Poslanik ρ otišao za Medinu. Nakon toga su došli u Medinu, a Allahov Poslanik ρ ih je obavijestio o onome što su židovi htjeli da učine. Tada su se ashabi τ podigli i protjerali ovo pleme.

3) Treći povod ove Bitke, koju bilježi samo imam Ahmed, rahimehullah, u svome Musnedu, jeste što su Benu Nadir objelodanili svoju mržnju i neprijateljstvo prema Allahovom Poslaniku ρ potpomažući mušrike u Bici na Uhudu.
Ka'b ibn Ešref kojeg su ashabi τ ubili, pomagao je mušrike na taj način što im je slao svoje pjesme i pozajmljivao svoje stihove da bi oni vrijeđali ashabe τ, a on je bio iz plemena Benu Nadir.

Kada se desila ova Bitka (protjerivanje plemena Benu Nadir)?

Učenjaci sire su se razišli na dva mišljenja o godini kada se dogodila ova Bitka:

1. Prvo mišljenje zastupaju muhadžiri i kažu da je protjerivanje židova bilo između Bitke na Bedru i Bitke na Uhudu.
Bitka na Bedru je bila 2. g.p.H., a na Uhudu 3. g.p.H. – znači da je protjerivanje bilo između ove dvije Bitke.
2. Drugo mišljenje zastupaju učenjaci sire, a to je da je protjerivanje bilo 4. g.p.H. Šta je dokaz ovome?
Imam Buhari, rahimehullah, u svome Sahihu kaže da je Amr ibn Umejje τ učestvovao i da je spašen među onima koji su bili u pohodu Jerma'une.
Stav cjelokupnih islamskih učenjaka sire jeste da je pohod u Bici Jerma'une bio nakon Bitke na Bedru i nakon Bitke na Uhudu, što ukazuje da se ta Bitka desila poslije Bitke na Uhudu, jer je Amr bin Umejje τ bio u ovome pohodu i bio je povod protjerivanja židovskog plemena. Ovo mišljenje je ispravno.
Ibn Hišam, rahimehullah, i drugi navode da je bilo oko 36 ili 37 mjeseci nakon Hidžre, što znači nakon Bitke na Uhudu.
Prije nego su krenuli na Benu Nadir Allahov Poslanik ρ je dao židovima uvjet da mirno napuste Medinu, međutim, munafici, kao što je Abdullah ibn Ubejj ibn Selul, došao je židovima i rekao: "Nemojte napuštati svoje kuće, mi ćemo vas pomoći! Ako vi budete izašli i mi ćemo izaći sa vama!" Obećali su im pomoć, kao što Allah I kaže u suri El-Hašr.
Allah I objašnjava ovo što je rekao Abdullah bin Ubej ibn Selul i ovo je Allahov I zakon da se munafici raduju nesreći muslimana i da pomažu svoju braću kršćane, židove i mušrike.
Međutim, kada je Allahov Poslanik ρ krenuo sa svojim ashabima r.a, Abdullah ibn Ubej ibn Selul je okrenuo leđa židovima, iako im

je obećao pomoć, ne bi li židovi ostali i borili se protiv Allahovog Poslanika ρ
Allahov Poslanik ρ je odlučio protjerati židove, kako bi očistio medinsku sredinu u kojoj je vladala harmonija, tj. spominjao se Allah I i činio Mu se tesbih.
Allah I kaže u suri El-Hašr da je On I Taj koji je protjerao židove.
Allah I također u ovoj suri objašnjava stanje muslimana u kojem su bili, jer su ashabi r.a, kada su krenuli iz Medine, bili ubijeđeni da neće protjerati židove zbog toga što su bili izuzetno jaki.
Sura El-Hašr govori o ovome slučaju. Allah Iovu suru započinje sa tesbihom i završava sa tesbihom, nakon tesbiha Allah I objavljuje ajete o džihadu i protjerivanju židova. Zašto?
Kažu islamski učenjaci i mufesiri, obzirom da sva živa i neživa priroda čini tesbih Allahu Y, osim ljudi i džinna (nevjernika), da je zbog ove stvari propisan džihad, kako bi se oni vratili harmoniji.
Treba spomenuti da je za vrijeme Allahova Poslanika ρ, otkako je propisan džihad, pa do kraja njegovog života, samo 700 ljudi poginulo.
Što ukazuje da cilj džihada nije ubijanje, već širenje Allahove I vjere mirnim putem, a ako ne može onda džihadom.[1]
Ashabi τ su mislili da neće moći protjerati židove, a židovi su bili ubijeđeni da ih njihova materijalna dobra i njihove utvrde mogu spasiti od Allaha I
Ashabi τ nisu odapeli ni jednu strijelu, a židovi su se predali Allahovom Poslaniku ρ. Zbog čega?
Allah I kaže: *"Pa im je Allah poslao svoju vojsku odakle se nisu ni nadali."* Tj. poslao im je strah. I ovako biva sa svim kulturama i civilizacijama – dođe im krah kada se najmanje nadaju. Jedna predaja govori da su protjerani u Šam, a druga u Hajber.

Ibn Ishak, rahimehullah, navodi da je dio njih otišao u Šam, a dio ostao u Hajberu čekajući sedmu godinu.

[1] Definicija džihada je: ***"Da'wa, ali oružanim putem."***

Allahov Poslanik ρ je imao stražu sve dok Allah I nije objavio: *"Allah te štiti."* Nakon toga Poslanik ρ nije imao više straže.

Pouke Bitke Benu Nadir

Propis o plijenu, koji se zaplijeni bez borbe, je došao u suri El-Hašr – da ono, što je Allah I dao Poslaniku ρ, ne pripada ostalim muslimanima te da on s tim raspolaže.

Pa je Allahov Poslanik ρ dio ostavio za sebe, a dio podijelio siromašnim, dok je zemlju podijelio muhadžirima.

Pohod na Benu Mustalik (El-Murejsija)

Ovako je nazvana, jer su Allahov Poslanik ρ i ashabi τ krenuli na pleme Benu Mustalik, a o njihovom porijeklu učenjaci su se razišli na dva mišljenja:

1. Da pripada velikom plemenu Mubat.
2. Da vodi svoje porijeklo od jemenskog plemena Kahtan. Ovo drugo mišljenje je ispravno. Što se tiče naziva El-Murejsija, dobilo je naziv po bunaru koji se nalazio u ovom plemenu. A što se tiče mjesta, ovo pleme se nalazilo na putu između Medine i Mekke (70 ili 90 km od Mekke sjeverno prema Medini) u dolini Kudeja i Asban.

Povod Bitke

Učenjaci navode dva povoda i nema kontradiktornosti između njih:

1. Ovo je pleme učestvovalo u samoj Bici na Uhudu zajedno sa Kurejšijama, pa je Allahov Poslanik ρ krenuo na njih zbog toga što su ih potpomagali.

2. Vođa ovog plemena El-Haris ibn Ebi Bekr el-Huzai[2] je počeo da sakuplja imetak, i da potiče svoje pleme da napadnu Allahova Poslanika ρ, pa je vijest doprla do Poslanika ρ, a on je poslao izviđača koji mu je potvrdio ovu vijest, pa je zbog toga Allahov Poslanik ρ odgovorio na njihovu pripremu.

U ovoj Bici je bila zarobljena njegova kćerka Džuvejrira, radijallahu anha, a bila je podropstvom Sabita ibn Kajsa τ Pa je ona došla Poslaniku ρ da ga zamoli da joj pomogne u otkupu, a on ρ je tražio da se uda za njega i pomoći će joj u otkupu. Ona je pristala na to. Zatim je došao otac da je odvede, a ona nije htjela da ide sa ocem, već je ostala sa Poslanikom ρ i tim povodom je on primio islam.

Što se tiče odigravanja ove Bitke ima tri mišljenja:

1. Da se to desilo 4. g.p.H. u mjesecu ša'banu i ovo mišljenje bilježi Buhari, rahimehullah, od Muse ibn Ahmeda.
2. Drugo mišljenje je da se to desilo 5. g.p.H. u mjesecu ša'banu i ovo mišljenje zastupa većina učenjaka sire.
3. Treće mišljenje je da se to desilo 6. g.p.H., a ovo mišljenje zastupa Ibn Ishak, rahimehullah. Ispravno mišljenje da se to desilo 5. g.p.H u mjesecu ša'banu, a dokaz je da cjelokupna islamska ulema smatra da je ashab S'ad ibn Mu'az τ umro krajem 5. g.p.H. što ukazuje da je on učestvovao u ovoj Bici.

Rezultati Bitke

Allahov Poslanik ρ je napao Benu Mustalik iznenada. U ovoj Bici po jednoj predaji je zarobljeno 100 ljudi, a po drugoj 700 ljudi.

Ubijeno je njih 10, a samo 1 musliman je poginuo. Interesantna su dva prizora: Slučaj Zejda bin Erkama τ koji je čuo Abdullaha ibn Selula koji je govorio ljudima: "Nemojte pomagati Allahova Poslanika ρ" – ne bi li se ashabi τ razišli od Allahovog Poslanika ρ

[2] Haris je primio islam i postao je punac Poslaniku ρ

Pa je otišao Ibn Erkam τ do Poslanika ρ i obavijestio ga o ovome. Allahov Poslanik ρ je pozvao Abdullaha ibn Selula i pitao ga o ovome, a on je odgovorio da nije rekao, te je kazao da je Ibn Erkam τ slagao na njega. A Allah I je objavio početak sure El-Munafikun, što je bila potvrda Ibn Erkama τ

Čišćenje majke vjernika od potvore

Objava o čišćenju od potvore majke vjernika Aiše, radijallahu anha, od Allaha I nije spuštana mjesec dana, pa je ona otišla svome ocu Ebu Bekru τ
Aiša, radijallahu anha, je bila bolesna prije ove potvore, a nakon nje stanje joj se pogoršalo. Nakon mjesec dana njenog boravka kod roditelja došao joj je Poslanik ρ i rekao: "O Aiša, ako si počinila ono zašto te optužuju, pokaj se Allahu I, jer On je Milostiv, oprostiće ti!" Ona je rekla svome ocu: "Odgovori mu oče!" A on reče: "Šta da odgovorim Allahovom Poslaniku ρ?" Pa je majci to isto rekla, a i ona joj je, također, odgovorila: "Šta da odgovorim Allahovom Poslaniku ρ?"
Bilježe Buhari, rahimehullah, u svome Sahihu i Ahmed, rahimehullah, u svome Musnedu riječi kojim je odgovorila Aiša, radijallahu anha: "Rekla sam: "Kada bih vam rekla da nisam to počinila, a Allah I zna da ja to nisam počinila – vi mi ne bi povjerovali. Pa, iako sam bila mala i znala malo Ku'rana, odgovorila sam im riječima Jakuba a.s. kada je rekao sinovima: »Ja svoj slučaj Allahu iznosim, protiv onog što vi meni pripisujete.« – pa se okrenula i zaplakala, kao što je činila i prethodnih dana."
Tada je Allah I spustio Objavu. Pa smo primijetili da je Poslanik ρ pocrvenio u licu i vidjelo se da je pod velikim opterećenjem, što su bili znakovi Objave, pa je rekao: "Raduj se Aiša, Allah I je objavio ajete o tvojoj čistoći." Pa je rekao Ebu Bekr r.a: "Ustani i poljubi Allahovog Poslanika ρ!" A ona je odgovorila: "Tako mi Allaha

neću, jer ne zahvaljujem ja ni tebi, ni Poslaniku, već zahvaljujem Allahu I koji me je očistio."
Onda je Poslanik ρ proučio ajete koji su došli kao čišćenje Aiše, radijallahu anha. Pa kaže Allah I*: "Među vama je bilo onih koji su iznosili potvoru. Vi ne smatrajte to nekim zlom po vas; ne, to je dobro po vas. Svaki od njih bit će kažnjen prema grijehu koji je zaslužio, a onoga od njih koji je to najviše činio čeka patnja velika."* (En-Nur, 11. ajet)

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلۡإِفۡكِ عُصۡبَةٞ مِّنكُمۡۚ لَا تَحۡسَبُوهُ شَرّٗا لَّكُمۖ بَلۡ هُوَ خَيۡرٞ
لَّكُمۡۚ لِكُلِّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُم مَّا ٱكۡتَسَبَ مِنَ ٱلۡإِثۡمِۚ وَٱلَّذِي تَوَلَّىٰ كِبۡرَهُۥ مِنۡهُمۡ
لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿١١﴾

Zatim: *"Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro promislili i rekli: "Ovo je očita potvora!"* (En-Nur, 12. ajet)

لَّوۡلَآ إِذۡ سَمِعۡتُمُوهُ ظَنَّ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ
بِأَنفُسِهِمۡ خَيۡرٗا وَقَالُواْ هَٰذَآ إِفۡكٞ مُّبِينٞ ﴿١٢﴾

"Zašto nisu četvoricu svjedoka doveli? A pošto svjedoke nisu doveli, oni su onda kod Allaha lažljivci. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti Njegove, i na ovome i na onome svijetu, već bi vas stigla teška kazna zbog onoga u što ste

upustili."(En-Nur,13/14.ajet).

لَّوْلَا جَآءُو عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ ۚ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا۟ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ عِندَ ٱللَّهِ
هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا
وَٱلْءَاخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَآ أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

Allah I govori u ovim ajetima da je potvoru izmislila grupa ljudi i pojašnjava da to što se desilo nije loše po njih već da je to dobro za njih. Allah I još u ovim ajetima obećava tešku patnju onima koji su osmislili ovu laž.

U tefsiru ovog ajeta stoji da se ova prijetnja odnosi na vođu munafika Abdullaha ibn Selula. Mada postoje predaje da se odnosi na Hasana ibn Sabita, međutim, prvo mišljenje je ispravnije.

Na trojici ashaba τ je izvršeno bičevanje zbog potvore na Aišu, radijallahu anha: Hasanu ibn Sabitu, Mistahu ibn Usasi i Hamnu ibn Džahšu τ

Pa Allah I im kaže: *"Zašto vjernici i vjernice nisu o sebi najljepše pomislili."* To zbog toga što su vjernici i vjernice jedno tijelo, pa su pomišljajući loše o Aiši, radijallahu anha, pomislili i o sebi loše.

Prenosi se da je Ebu Ejjub el-Ensari r.a, kada mu je njegova žena prenijela priču o Aiši, radijallahu anha, rekao: "Da li bi ti to ikad uradila?" Pa kad je odgovorila da ne bi, reče joj: "Aiša, radijallahu anha, je bolja i čistija od tebe, pa kako onda ona da to uradi?!" – "A misliš li da sam ja bolji od Poslanika ? "Nisi." – Odgovorila je. "Pa misliš li da bi Allah I dao da se to Njegovom Poslaniku ρ dogodi?"

Žene poslanika su mogle biti kafirkinje, ali ne i bludnice, pa kako da onda žena Poslanika ρ, koji je pečat svih poslanika, salavatullahi alejhim ves-selamuhu edžme'in, učini tako nešto?!

Allah I kaže*: "Zašto niste četvoricu svjedoka doveli?"* I u tekstu ajeta Allah I četiri puta potvrđuje da su kod Njega lažljivci.

A u 14. ajetu Allah I kaže: *"A da nije Allahove dobrote i milosti na ovome i onome svijetu, već bi vas stigla kazna za ono što ste uradili."* Poslanik ρ je izvršio bičevanje nad krivcima, ali nije nad Abdullahom ibn Selulom.

Postoje dva mišljenja zašto:

1. Zato što ga čeka kazna na Ahiretu.
2. . Zato što je on pri sebi imao veliki nifak koji izvodi iz islama, a nad kafirom se ne izvršava kazna, već nad vjernikom, kako bi mu bila iskupljenje na dunjaluku od kazne na Ahiretu.

Kaže Allah Y: *"Kad ste to jezicima svojim slušali."* Allah Y kaže: *"...slušali jezicima,"* zato što su govorili ono što su čuli, a da nisu ni pokušali da razmisle o tome.

A riječi: *"Vi ste to sitnicom smatrali, a to je kod Allaha krupno."* – znače da čovjek treba da pazi šta govori, jer je Poslanik s.av.s. rekao: "Čovjek izgovori riječ za koju misli da je sitna, pa zbog nje ode 70 godina u Džehennem."

Rekao je Poslanik ρ Mu'azu r.a: "Mu'aze, jadna ti majka, zar će ljudi i zbog čeg drugog biti naglavačke bacani u Džehennem osim zbog plodova svojih jezika!?"

Kaže Allah Y*: "Zašto niste, čim ste to čuli, rekli: "Ne dolikuje nam da o tome govorimo, hvaljen neka si Ti! To je velika potvora!"*

Zatim Allah I naređuje ashabima r.a, pa kaže: *"Allah vam naređuje da više nikada tako nešto ne ponovite, ako ste vjernici."*

Kaže Allah I u hadisu-kudsiju: *"Ko bude Mome robu nagovijestio neprijateljstvo, onda Ja njemu nagovijestim rat."* Ovo se odnosi, čak, i na vjernika ako se bude borio protiv vjernika i vjernica, a oni budu u pravu.

Šta mislite onda kakav će biti ishod onih koji se bore protiv Allaha Y?!

Zatim Allah I upozorava, pa kaže: *"O vjernici, nemojte slijediti stope šejtanove!"* – što znači da šejtan neće doći vjerniku i reći: "Idi i počini kufr!" Njegova želja jeste da vjernik ide u grijeh, korak po korak, sve dotle dok ne ode u kufr, zato Allah I kaže: *"...nemojte slijediti stope šejtana..."* Znači grijeh po grijeh i čovjek se udaljava od Allaha I

Na kraju Allah I objašnjava Ebu Bekru r.a koji se – kad je čuo da je Mistah ibn Usase τ učestvovao u potvori njegove kćerke, a koji je bio učesnik Bedra, i bio je tečić Ebu Bekra r.a, i bio je siromah i muhadžir, i kome je Ebu Bekr r.a udjeljivao sadaku – zakleo da mu više neće davati sadaku, pa je Allah Y objavio: *"Neka se čestiti i imućni među vama ne zaklinju da više neće pomagati rođake i siromahe, i one koji su na Allahovu putu rodni kraj svoj napustili; neka im oproste i ne zamjere! Zar vama ne bi bilo drago da i vama Allah oprosti? A Allah prašta i samilostan je."* (En-Nur, 22. ajet) Kada je Ebu Bekr τ čuo ove Allahove riječi, rekao je: "Svakako, Allahu, želim da mi oprostiš." Oprostio je Mistahu ibn Usasi τ i nastavio mu davati sadaku.

I na kraju završavamo sa ajetima koji kažu: *"Oni koji objede čestite, bezazlene vjernice, neka budu prokleti na ovome i na onome svijetu; njih čeka patnja nesnosna, na Dan kada protiv njih budu svjedočili jezici njihovi, i ruke njihove, i noge njihove za ono što su radili."* (En-Nur, 23/24. ajet)

Bitka na Hendeku(El-Ahzab)

Ime ove Bitke je nastalo od riječi hizzb[3] koja ima svoj cilj, plan i program u svom radu. Množina od ove riječi jeste ahzab,[4] koje su se okupile oko Medine sa različitim ciljevima, između ostalog, da bi napali Poslanika ρ i njegove ashabe τ i tako uništili islam. Kako iza svake Bitke, pa tako i iza ove stajali su židovi.

[3] Stranka ili skupina.
[4] Skupine.

Povod ove Bitke

Kada je Allahov Poslanik ρ protjerao pleme Benu Nadir iz njega su trojica ljudi otišli kod Kurejšija i podstakli ih da napadnu na Medinu, tj. da napadnu na Allahovog Poslanika ρ i ashabe τ Zatim su otišli do plemena Gatafan, Benu Kurejza i još nekih drugih plemena.

Kurejšije su imale poseban razlog za ovu Bitku, a to je da osiguraju trgovački put koji je vodio za Mekku.

Što se tiče odigravanja ove Bitke učenjaci sire su se razišli: Musa ibn Ukbe zastupa mišljenje da se Bitka desila 4. g.p.H. Ispravno mišljenje je da se Bitka desila 5. g.p.H., a dokaz za ovo jeste da je Allahov Poslanik ρ vratio Abdullaha ibn Omera τ sa Bitke na Uhudu, jer je tad bio na početku četrnaeste godine svoga života, i nije učestvovao u Bici na Uhudu. Međutim, kada je bila Bitka na Hendeku bio je na kraju petnaeste godine te mu je Poslanik ρ dozvolio da učestvuje u ovoj Bici, što ukazuje da se Bitka desila 5. g.p.H.

Broj neprijateljske vojske je iznosio, sveukupno, deset hiljada boraca. Kada kažemo ukupno misli se na saveznička plemena Kurejšija i židova. Međutim, medinsko vodstvo je bilo oprezno, tako da se ova plemena nisu ni pomjerila iz svog mjesta, a Allahov Poslanik ρ je imao sve podatke o njima.

Sazivanje šure

Allahov Poslanik ρ je sazvao šuru te su razmatrali plan odbrane i tada je Selman el Farisi τ predložio Poslaniku ρ da iskopaju hendek, što je Allahov Poslanik ρ prihvatio, te je naredio ashabima τ da ga iskopaju. Dužina hendeka je bila oko 5000 aršina, tj. 2. 500 m, širina je bila 9 aršina, tj. 4. 5 m, a dubina je bila tolika da kada bi konj upao u njega ne bi mogao sâm izaći.

Strateški položaj muslimana u Medini

Muslimani su bili iskušani ispred sebe i iza sebe: ispred sebe su imali neprijatelje mušrike i židove, a unutar sebe, u svojim redovima, imali su munafike (licemjere), zatim su bili gladni, skoro da nisu imali šta jesti, i još su bili slabo odjeveni. U Buharijinom Sahihu se navodi da je bila velika zima.

U ovoj Bici desio se jedan interesantan slučaj sa ashabom Huzejfom ibn Jemanom τ koji prenosi situaciju što se desila u Bici na Hendeku, pa kaže: "Došao nam je Allahov Poslanik ρ i pitao nas: »Ima li neko da mi donese vijesti o narodu?« – tj. da ode među neprijatelje i izvidi situaciju. Allahov Poslanik ρ je ovo ponovio tri puta uz obećanje da će ući u Džennet onaj koji ode u izviđanje, ali se niko nije odazvao, iako su među ashabima bili Ebu Bekr i Omer τ Tad je Poslanik ρ naredio Huzejfi ibn Jemanu τ da on ode i da izvidi situaciju, što je i prihvatio, jer je to bila naredba Poslanika ρ

I kada je došao među njih zadesio ih je strašan vjetar, kao što kaže Allah Y: *"O vjernici, sjetite se Allahove milosti prema vama kada su do vas vojske došle, pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, i vojske koje vi niste vidjeli – Allah dobro vidi šta vi radite."*(El Ahzab,9.ajet).

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ جَآءَتۡكُمۡ جُنُودٞ
فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِيحٗا وَجُنُودٗا لَّمۡ تَرَوۡهَاۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرًا

Zatim nam Allah I objašnjava stanje medinske vojske u ovoj Bici, pa kaže: *"Kad su vam došle odozgo i odozdo, a duša došla do grkljana, i kad ste o Allahu svašta pomišljali."* (El-Ahzab, 10. ajet)

﴿٩﴾ إِذۡ جَآءُوكُم مِّن فَوۡقِكُمۡ وَمِنۡ أَسۡفَلَ مِنكُمۡ وَإِذۡ زَاغَتِ ٱلۡأَبۡصَٰرُ
وَبَلَغَتِ ٱلۡقُلُوبُ ٱلۡحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ ﴿١٠﴾

Kažu mufesiri, objašnjavajući riječi Allaha Y: *"...i kad ste o Allahu svašta pomišljali."* – da su munafici rekli: "Allahov Poslanik ρ nam je obećao da ćemo jesti iz riznica bizantijskog kralja, a mi danas nismo sigurni da odemo u wc." – a da su muslimani rekli: "Ovo je ono što su nam Allah I i Njegov Poslanik ρ obećali."

U ovoj Bici se desilo nekoliko mu'džiza Poslanika ρ:-jednu od mu'džiza spominje Muslim u svome Sahihu od Džabira ibn Abdullaha τ da je zaklao bravče i pozvao Poslanika ρ sa nekolicinom ljudi da jedu, ali je Allahov Poslanik ρ poveo sve ljude i svima je bilo dovoljno.

Također se navodi da su ashabi τ naišli na jednu stijenu kada su kopali, pa je nisu mogli razbiti, zatim je došao Poslanik ρ i počeo da je udara: kad je prvi put udario sijevnula je jedna varnica, koja je otišla u pravcu Šama, zatim je udario drugi put, pa je varnica otišla u pravcu Perzije, a treća varnica je otišla u pravcu Jemena, pa je Poslanik ρ rekao da će osvojiti Perziju, Šam i Jemen.

Također u ovoj Bici se desio interesantan slučaj sa Nu'ajmom ibn Mes'udom τ koji je bio mušrik iz plemena Gatafan, pa je primio islam, a da za to njegovo pleme nije znalo.

Došao je kod Poslanika ρ i upitao ga: "Šta da uradim za islam?" A Poslanik ρ mu je odgovorio: "Radi šta možeš!" – pa je on otišao i posvađao pleme Benu Kurejz i Kurejšije

Pouke Bitke

1) Muslimanima je dozvoljeno uzimati dunjalučke uzroke, te da se moraju što više materijalno i tehnički pripremiti.
2) Muslimanima je dozvoljeno održavanje šure, kako bi se iznašlo rješenje za probleme muslimana, što se vidi iz prijedloga Selmana el-Farisija τ
3) Jedna od pouka jeste to da Allah I pomaže poslanike sa mu'džizama, a vjernike sa kerametima.
4) Muslimanima je dozvoljeno koristiti obmane, tj. taktičke varke, kao što se vidi iz slučaja Nu'ajma ibn Mes'uda τ
5) Ukoliko se dogodi da muslimani propuste neke od namaza dozvoljeno je da ga nadoknade u sljedećem vaktu – što se vidi iz ove Bitke kada su mušrici spriječili Poslanika ρ i ashabe τod namaza.
6) Pomoć Allaha I koju je poslao vjernicima, kao što kaže: *"...pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, i vojske koje vi niste vidjeli…"* (El-Ahzab, 9. ajet)

7) Otkrivanje munafika, kao što kaže Allah Y: *"Kad su licemjeri i oni bolesnih srca govorili: »Allah i Poslanik Njegov su nas samo obmanjivali kad su nam obećavali!«*

Prisega na Hudejbiji

Potpisivanje ugovora na Hudejbiji, većina islamskih učenjaka smatra da se to desilo, i to je općepoznata stvar da je Poslanik ρizašao sa ashabima τ u ponedjeljak, mjeseca zu-l-ka'de 6. g.p.H.
Što se tiče broja ashaba τ njihov broj je bio 1400.
Cilj ovoga pohoda je bio da Poslanik ρ sa ashabima τ obavi umru. Kad su došli na Zu-l-Halifu zanijetili su umru i obukli ihrame;

Poslanik ρ je bio poveo 70 deva kao kurbane[5] Kabi, zatim je Poslanik ρ poslao Bisr ibn Sufjana el-Ensarija τ u izvidnicu[6] da vidi šta će uraditi mušrici kad čuju da su muslimani krenuli da obave umru.
Desio se jedan slučaj, kojeg bilježe Buhari i Muslim, da je grupa ashaba τ bila prisutna u ovom izviđanju među kojima je bio Ebu Katade el-Ensari τ koji nije bio pod ihramima i htio je da ubije zebru kao lov, međutim, ashabi τ nisu htjeli da mu pokažu gdje se nalazi zebra,[7] ali ju je on, ipak, pronašao i ubio.
Pa su neki jeli to meso, a neki nisu zato što su sumnjali i obratili su se Poslaniku ρ, zatim je Poslanik ρ dozvolio da jedu, ali ih je prije toga pitao da li su mu pokazali gdje se nalazi zebra.
Došao je Ibn Sufjan el-Ensarij τ iz izviđanja i obavijestio Poslanika ρ da su kurejšije čule šta im se sprema: da su izašli iz Mekke, pokrenuli svoje saveznike i neka plemena oko Mekke, kako bi se udružili u borbi protiv Muhammeda ρ Pa je Poslanik ρ upitao ashabe r.a šta misle, jer mu tad Objava nije bila spuštena.
Međutim, Poslanik ρ je iznio svoje mišljenje, a to je da napadnu ova saveznička plemena. Ebu Bekr τ je rekao: "Allahov Poslaniče, mi smo krenuli prema Allahovoj kući[8] i nemoj da bilo šta radimo, nego ćemo završiti naše putovanje, pa ako nas neko bude želio spriječiti u tome mi ćemo se braniti, ali napadati nećemo." Pa se Resulullah ρ složio sa Ebu Bekrom τ i tako postupio.

---

[5] Iz ovoga se uzima propis da je dozvoljeno povesti kurbane koji će se zaklati Allahu I. Kurbane je dozvoljeno označiti nekom krpom ili sa nekim lancem i sl., kao znak da je to kurban. Ovo je bilo poznato kod predislamskih Arapa u džahilijetu koji su prinosili žrtve kipovima.
[6] Iz ovoga se uzima pouka da je muslimanima dozvoljeno da imaju špijune koji će vršiti izvidnice, kako bi bili oprezni prema neprijatelju.
[7] Iz ovoga se izvlači propis da hadžiji nije dozvoljeno, čak, išaretom da pokaže nekom na mjesto gdje se nalazi lov, a kamoli da još lovi.
[8] Kabi.

Kada je Allahovom Poslaniku ρ došla informacija da su mušrici došli u dolinu Asefan Poslanik ρ je klanjao salatu-l-hauf.[9]
Muslimani su izbjegavali sukob sa mušricima i zaobilazili su ih dok nisu došli na Hudejbiju koja se nalazi nedaleko od Mekke. I kad su došli na Hudejbiju Poslanikova ρ deva je zastala na čudan način, pa je Poslanik ρ rekao: "Pustite je, ona je vođena i zaustavio ju je Onaj, Koji je zaustavio slonove." Na tom mjestu su se ulogorili Poslanik ρi ashabi τ Poslanik ρ je slao svoje izaslanike Kurejšijama. Poznato je da je Resulullah ρ ponudio Omera ibn Hattaba r.a, pa je on rekao da nema nikoga da ga zaštiti, zatim je Poslanik ρ poslao Osmana τ Mušrici su ponudili Osmanu da učini tavaf oko Kabe što je on odbio i rekao im: "Tako mi Allaha , neću da obavim tavaf prije Poslanika ρ" Nakon čega se pročulo da je Osman τ ubijen, pa je Poslanik ρ pozvao da mu daju prisegu da će se boriti do smrti. Kada su ashabi τ davali prisegu Poslanik ρ je ispružio lijevu ruku te su oni stavljali svoje ruke na njegovu, pa je Poslanik ρ pogledom na desnu ruku rekao: »Ovo je za Osmana τ«
Ova se prisega desila ispod drveta (te je nazvana-beja ispod drveta). Allah I je spominje u Kur'anu: *"Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli…"* (El-Feth, 18. ajet).

۞ لَّقَدْ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

Mušrici su poslali svoje izaslanike, koji su se smjenivali; par njih je pregovaralo sa Poslanikom ρ, neki su bili drski, a neki umjereni, i smjenjivali su se dok nije došao Suhejl ibn Amr koji je zatražio da potpiše ugovor sa Poslanikom ρ, pa je Poslanik ρ pristao i

[9] Namaz u strahu.

naredio Aliji τ da piše, Alija τ je počeo pisati ugovor počevši sa "Bismillahirrahmanirrahim", a Suhejl je rekao: "Stani, umjesto Er-rrahman napiši "Bismillallahumme", jer da smo mi htjeli da priznamo "Er-Rahman" ne bi smo s tobom ratovali. Kada je došao do Allahov Poslanik ρ rekao je piši Muhammed ibn Abdillah, jer da smo te priznali za Poslanika ne bi se s tobom borili, pa je Alija τ odbio da izbriše, ali mu je Poslanik ρ rekao: "Bićeš iskušan na isti ovaj način."
Od šartova ovog ugovora jeste da bude primirje o nenapadanju u roku od deset godina. Također jedan od šartova koje je Poslanik ρ zahtijevao jeste da obave umru i tavaf oko Kabe, pa je rekao Suhejl ibn Amr: "Ne može se desiti i nećemo ti dozvoliti da Arapi pričaju da smo mi bili prinuđeni (tj. da smo morali da vas pustimo). Ove godine – ne, iduće možete i dođite tri dana da obavite umru sa ličnim naoružanjem."[10] Poslanik ρ je ovo prihvatio. Također je Suhejl rekao: "Svaki musliman i muslimanka koji dođu iz Medine i žele da budu u Mekki mi nismo dužni vratiti ih, a svaki od Kurejšija koji primi islam i ode u Medinu morate nam ga vratiti." U tom momentu dolazi Ebu Džindel τ koji je bio musliman, sin od Suhejla ibn Amra, pa je Suhejl rekao: "Evo, od ovog prvog ćemo početi!" A zatim je Poslanik ρ pristao na to.
Ebu Džindel τ mu je rekao: "Zar ćete me ostaviti da me udaraju?" A Poslanik ρ je rekao: "Strpi se!" Muslimanima je teško pao ovaj ugovor kojeg je Allahov Poslanik ρ potpisao, i to što se moraju vratiti bez obavljene umre. Allahov Poslanik ρ je objasnio ashabima τ neke od mudrosti, kao npr. ako dođu mušrici koji su primili Islam, zašto da ih vrate, a ako muslimani odu kod mušrika, zašto bi ih muslimani morali vratiti, jer onaj ko napusti Medinu i ode živjeti kod mušrika, on je murted (otpadnik od vjere).
Allahov Poslanik ρ je ovaj dogovor sa mušricima iskoristio za dawu, kao što se zna da je na Hudejbiji bilo 1400 muslimana, a da je tokom oslobađanja Mekke bilo 10. 000, što govori o mudrosti

[10] Ovo se zove umretu-l-kada.

Allaha I u potpisivanju ovog ugovora. Također, u ovom ugovoru je jedna od tačaka da ona plemena koja budu htjela ući u savez sa Poslanikom ρ imaju pravo na to, a oni koji budu htjeli ući u savez sa mušricima, također, imaju pravo, pa je pleme Huz'a prešlo u savez sa Poslanikom ρ, a pleme Benu Bekr sa Kurejšijama.

Bitka na Hajberu

Nakon što su protjerani židovi iz Medine jedan dio njih je otišao da živi u Hajber, među njima je bio Hujej ibn Ahtab, vođa ovog plemena koji je počeo da sije mržnju među muslimanima i židovima u Hajberu.
Od tada je počelo neprijateljstvo židova prema muslimanima. Također je Hujej ibn Ahtab bio uzrok da pleme Gatafan učestvuje u Bici na Hendeku zajedno sa ostalim neprijateljima islama.
Allahov Poslanik ρ je, kada je potpisao ugovor na Hudejbiji, odlučio da se obračuna sa židovima. Ashabi τ su, kada su krenuli sa Poslanikom ρ, izgovarali tekbire i tehlile na glas, pa im je Poslanik ρrekao: "Stišajte svoje glasove, jer vi ne dozivate gluhoga, niti dozivate odsutnoga."
Muslimani su došli pred sami sabah nadomak židovskog plemena u Hajberu, međutim, strategija Poslanika ρ je bila da dođe sa suprotne strane, tj. sa sjevera i pored toga što je Medina na jugu, on je zaobišao i došao sa suprotne strane, gdje se nalazilo pleme Gatafan, tj. između područja Hajbera i plemena Gatafan. Ovo je zbog toga kako bi židovima[11] presjekao put da im ne bi mogla doći ispomoć od strane njihovih saveznika, tj. od plemena Gatafan.
Nakon što su muslimani klanjali sabah-namaz krenuli su na zidine Hajbera koji je bio izuzetno utvrđen, kao što kaže Allah Y : *"Oni vas nikada neće napasti, niti će se boriti protiv vas svi zajedno,*

[11] Oni u svojoj akidi ne vjeruju u Sudnji dan, neki od njih kažu da vjeruju, ali samo u Džennet, tj. da nema Džehennema.

osim iz utvrda."[12] Ovo je zbog toga što Allah Ikaže za njih: *"Oni žele da žive hiljadu godina…"* I ovo je radi toga što oni vole dunjaluk.
Kada su židovi ujutro vidjeli muslimansku vojsku počeli su da bježe i viču: "Došla je vojska Muhammeda ." Tada je Poslanik ρ rekao: "Allahu ekber, bit će porušen Hajber, jer mi kada dođemo u dvorište jednog naroda nema hajra u tome narodu."
Allahov Poslanik ρ je izvršio opsadu Hajbera, a u toku opsade muslimansku zastavu je nosio Ebu Bekr r.a, i Allah I nije odmah dao da se židovi predaju, i u ovoj opsadi je poginulo nekoliko ashaba τ U jednom od dana opsade na Hajberu Allahov Poslanik ρ je okupio muslimansku vojsku i rekao: "Sutra ću zastavu dati čovjeku koji voli Allaha i Poslanika, i koga voli Allah i Poslanik." Pa su svi ashabi očekavli sutrašnji dan da vide ko će uzeti ovu veliku stvar, tj. zastavu. Također se prenosi od Omera ibn Hattaba τ koji kaže: "Podigao sam se na prste ne bi li me Allahov Poslanik ρ vidio da mi dâ zastavu." Međutim, Allahov Poslanik ρ je upitao za Aliju ibn Ebi Taliba r.a, pa su ashabi τ rekli da ga boli oko, pa je Poslanik rekao: "Dovedite mi ga!" Allahov Poslanik ρ je pljucnuo u njegovo oko koje ga je bolilo, a zatim protrljao i vid mu se vratio, kao što je i bio. Nakon toga Poslanik ρ mu je dao zastavu, pa ga je Alija τ upitao: "Do koje mjere ću se boriti sa njima?" Pa mu je Poslanik ρ rekao: "Naređeno mi je da se borim dok ne kažu la ilahe illallah." Također je Allahov Poslanik ρ oporučio Aliji τ da pozove židove u Islam.
I kada su muslimani počeli da osvajaju utvrde židovi su pali u ruke Allahovom Poslaniku ρ, te mu ponudili ugovor kojeg je Allahov Poslanik ρ prihvatio, ali im je i u ovom ugovoru postavio uvjete:

[12] Omer ibn Hattab je protjerao židove iz Hajbera u vremenu svog hilafeta, jer su oni ranili Abdullaha ibn Omera i ubili Abdullaha ibn Sehla. Međutim, Omer τ je ovo shvatio iz ovog ugovora, te je ovo bio povod da ih Omer τ protjera.

1) Da mogu ostati na svom posjedu, s tim što moraju muslimanima davati jedan dio prihoda sa zemljišta i plodova.
2) Da moraju izdvajati za izdržavanje zemljišta iz svoje imovine.
3) Njihov opstanak u Hajberu je u volji muslimana, pa ako muslimani vide da ih treba protjerati oni će to i učiniti.
4) Muslimani imaju pravo poslati čovjeka koji će procijeniti koliko ima hurmi na stablu i kojem će oni dati određeni iznos.
5) Također u ugovoru je potpisano da im pripada ono što deve njihove mogu ponijeti, a ono što ne mogu to ostaje muslimanima, s tim da ne smiju ništa sakriti, međutim, pokušali su sakriti miris od Hujej ibn Ahtaba, pa je Allahov Poslanik ρ rekao: "Malo je trajala bitka, a imetka je puno." Kada su našli židova koji je krio ovaj miris, Allahov Poslanik ρ ga je predao na ispitivanje jednom od ashaba r.a, pa ga je on udarao dok nije priznao.
Također je Allahov Poslanik ρ dao dio plijena Džaferu ibn Ebi Talibu τ koji se vratio iz Abesinije sa trideset pet ljudi i žena, i tom prilikom je Allahov Poslanik ρrekao: "Ne znam da li se više radujem oslobađanju Hajbera ili povratku Džafera ibn Ebi Taliba τ"
Što se tiče plijena kojeg je Poslanik ρ dao ashabima koji nisu učestvovali u ovoj bici, dobili su ga, ali uz dozvolu učesnika bitke.

6) Također je Allahov Poslanik ρ dao dio plijena ženama koje su učestvovale u Bici na Hajberu.
U toku Bitke na Hajberu desilo se nekoliko slučajeva. Prvi slučaj je sa Alijom ibn Ebi Talibom τ kome je u jednom momentu ispao štit kojim se štitio od udaraca židova, pa su nedaleko od njega bila vrata koja je on uzeo da mu posluže kao štit, te se branio vratima i udarao njima židove. Kada se završila ova bitka Alija τ je bacio ova vrata koja su uz veliku muku podigla osmorica ashaba.

Drugi slučaj se desio sa čovjekom koji je čuvao ovce od židova, a koji je naišao pokraj Allahovog Poslanika ρ i zatražio od njega da mu nešto objasni o islamu. Poslanik ρ mu objasni, pa je ovaj

čovjek upitao šta da uradi sa ovcama, Poslanik ρ mu reče da baci šaku prašine u oči ovaca i one će se vratiti svome vlasniku – uradio je to i primio islam, zatim se borio i preselio. Kada su ga donijeli Poslaniku ρ rekao je da je ušao u Džennet, a nije klanjao niti jedan namaz.

Treći slučaj je pokušaj trovanja Allahovog Poslanika ρ tako što je židovkinja, koja je pokušala da otruje Poslanika ρ, znala da Poslanik ρ voli plećku od ovce, te je stavila otrov u plećku. Sa Poslanikom ρ je bio ashab po imenu Bišr ibn el-Berra bin Ma'ur τ koji je, kad je pojeo komad mesa od ove ovce, preselio. Međutim, što se tiče Allahovog Poslanika ρ njega je plećka obavijestila da je otrovana čim ju je stavio u usta.

Allahov Poslanik ρ nije odmah ubio ovu židovkinju, ali kada je preselio ovaj ashab τ tad je Poslanik ρ naredio da je ubiju u znak odmazde. Kada su je upitali zašto je to uradila ona je rekla: "Ako bude Poslanik ona mu neće ništa naškoditi, a ako bude lažni poslanik bolje da ga se riješimo."
Što se tiče otrova koji je dospio u utrobu Allahovog Poslanika ρ, Allah I ga je zadržao sve dok Poslanik ρ nije završio svoju poslaničku misiju, i tek kada je završio sa poslanicom otrov je počeo da djeluje. Ovo je bio uzrok da je Allah I sastavio Poslaniku ρ šehadet sa stepenom poslanstva.
Četvrti slučaj se desio sa ashabom koji je imao imetak kod Kurejšija i rekao im: "Muslimani su poraženi." I ne samo da su poraženi, nego je i Muhammed ρ pao u ropstvo židova, pa kad je Ibn Abbas τ čuo ovu vijest noge su mu se zaledile od žalosti za Poslanikom ρ, međutim, ovaj ashab τ je došao do Abbasa τ i rekao mu da je Poslanik ρživ i da je pobijedio židove, zatim je ovaj ashab τ uzeo svoj imetak od mušrika i pobjegao.
Jedna od mu'džiza Poslanika ρ koja se desila Selemi ibn Ekva τ koji je bio ranjen u stegno, pa je došao do Poslanika ρ koji mu je

tri puta potrao po rani, nakon toga mu je noga ozdravila kao da nije ni bila ranjena.

U Bici na Hajberu je u ropstvu bila i Safija ibn Hujeje, pa ju je Poslanik ρ oslobodio od ropstva te joj je to bio mehr da se uda za Poslanika ρ

Što tiče broja poginulih u ovoj Bici ima nekoliko predaja:
1. U jednoj predaji stoji da je u ovoj Bici poginulo devedeset tri židova.
2. U drugoj predaji od Muhammeda ibn Ishaka se kaže da je ubijeno dvadeset muslimana.
3. U trećoj predaji koju bilježi Imam Vakidi se kaže da je poginulo petnaest muslimana.

Što se tiče datuma ove Bitke ima više mišljenja:
1. Muhammed ibn Ishak smatra da se ova Bitka desila 7. H.g.
2. Imam Vakidi je mišljenja da se ova Bitka desila u rebiu-l-evelu ili seferu, također 7. H.g.
3. Imam Malik, rahimehullah, i imam ez-Zuhri su mišljenja da se ova Bitka desila u mjesecu muharremu, ali 6. H.g.
Razlog ovog razilaženja je zbog toga kako je ko počeo da računa Hidžru, pa oni koji su počeli da računaju Hidžru od muharrema koji je prethodio Hidžri na dva mjeseca i deset dana, rekli su da je bila 7. H.g., a oni koji su rekli da je Hidžra počela iza muharrema, rekli su da je Bitka bila 6. H.g. Ibn Hadžer, rahimehullah, navodi u Fethu-l-bariju da je ispravno mišljenje Muhammeda ibn Ishaka, tj. 7. H.g. u mjesecu muharremu.

Pouke bitke

1) Sunnet je da muslimani izvode vojne pohode ujutro, tj. nakon sabah-namaza, što se vidi iz primjera na Hajberu.
2) Da te ne može zaobići ono što ti Allah I odredi, pa makar bio i bolestan, što se vidi iz primjera sa Alijom ibn Ebi Talibom τ
3) Da je dozvoljena procjena plodova koji se nalaze na stablu, što se vidi iz dogovora kojeg su muslimani potpisali sa židovima.
4) Muslimanima je dozvoljeno da imaju istražni zatvor, što se vidi iz primjera židova koji je sakrio miris.
5) Što se tiče ratnog plijena – on pripada učesnicima Bitke i onima koji su direktno vezani za tu Bitku, a da svi sporedni moraju dobiti dozvolu od učesnika Bitke, tj. da oni halale nekom koji bude sporedni.
6)Dozvoljeno je dati pogrešne informacije nevjernicima u određenim situacijama, što se vidi iz primjera ashaba τ koji je mušricima dao pogrešne informacije.
7) Allahov Poslanik ρ je strogo zabranio uzimanje ratnog plijena prije nego što dođe do podjele, jer se desio slučaj da je jedan od ashaba uzeo ogrtač, pa je Poslanik ρ obavijestio ashabe τ kad je preselio da ga je vidio u Džehennemu u ogrtaču od Vatre.
8) Na Hajberu je Poslanik ρ zabranio da se jede meso domaćeg magarca, za razliku od divljeg.
9) Također je na Hajberu zabranjen brak koji se zove muta, jer je ashabima bilo dozvoljeno jedno vrijeme da imaju privremeni brak sa određenim mehrom i sa dogovorom o razvodu nakon isteka dogovora, Allahov Poslanik ρ je ovo potvrdio na Oprosnom hadždžu.
10) Allahov Poslanik ρ je zabranio da se jede meso mazge i životinja koje imaju kandže i očnjake.
11) Zabranjeno je da se ima odnos sa robinjama koje su trudne dok se ne porode.
12) Dozvoljeno je imamu da protjera zimije koje su pod njegovom kontrolom, kad on to bude htio, sa njihovih posjeda, kao što je slučaj Omera ibn Hattaba τza vrijeme njegovog hilafeta.

13) Dozvoljeno je muslimanima da jedu hranu od židova i kršćana ako je ona sama po sebi halal.
14) Dozvoljeno je uzimati poklon od židova i kršćana.

Umra Poslanika ρ

Poslanik ρ je krenuo sa 2000 ashaba τ prema Mekki 7.g.p.H. u mjesecu zu-l-ka'detu, noseći sa sobom oružje. Međutim, kada su došli u mjesto Jedžidž, koje je bilo na samoj granici Harema, ostavili su tu jedan dio oružja, osim sablji, a zatim su ušli u Mekku. Ovdje su trebali da provedu tri dana.
Kada su ušli u Harem Poslanik ρ im je naredio da otkriju svoje desno rame i pesnicu i da tokom tavafa oko Ka'be (tj. tokom činjenja umre) hodaju žurnije (tj. hod između trčanja i običnog hoda). Te je ovo isto Poslanik ρ naredio da učine na jednom mjestu između Saffe i Merve i ovo je postao sunnet (tj. sunnet mustehab) Allahovog Poslanika ρ za svakog onog ko čini hadždž i umru.
Poslanik ρ je ostao tri dana u Mekki nakon obavljene umre, s tim da su dvije grupe ulazile u Mekku, jer je jedna grupa čuvala oružje.
Zatim su Kurejšije poslali izaslanike da kažu Poslaniku da im je isteklo vrijeme nakon podne-namaza i da izađe Mekke. Allahov Poslanik ρ je izašao iz Mekke, a potom se oženio sa Mejmunom, radijallahu anha.

Bitka na Mu'ti

Ova Bitka se desila 8. godine po Hidžri. Povod ove Bitke je to što je kralj Gasan ubio izaslanika Allahovog Poslanika ρ, koji je nosio pismo vizantijskom kralju Heraklu. Poslanik ρ je krenuo sa 3000 ashaba da se osveti za ubistvo ovog muslimana.
U ovoj Bici su određeni emiri vojske, tako što je Poslanik ρ rekao: "Emir vam je Zejd ibn Haris τ, pa ako on preseli onda je Džafer

ibn Ebi Talib r.a, pa ako i on preseli onda je Abdullah ibn Revaha τ" Ovdje se navodi jedna predaja u kojoj se prenosi da je Poslanik ρ rekao: "Ako i on preseli tad sebi izaberite emira."
Abdullah ibn Revaha τ je zaplakao kada je krenuo u ovu Bitku, pa su ga upitali zašto plače, a on je rekao: "Tako mi Allaha , nije zbog dunjaluka, već plačem zbog toga što sam čuo riječi Allah Y: *»I svako od vas će do njega stići!«* (Merjem, 71. ajet)
Također se navodi da su rekli Abdullahu ibn Revahi r.a: "Allah vas sačuvao." Pa je rekao Abdullah r.a: "Ja molim Rahmana za oprost i jak udarac koji će proliti moju krv."
U ovoj Bici je učestvovalo dvije stotine hiljada vizantijskih boraca. Pa su ashabi r.a, kad su vidjeli ovoliki broj Vizantijaca, počeli da se dogovaraju šta da rade, a zatim je ustao Abdullah ibn Revaha r.a i rekao: "Jeste li vi došli da tražite šehdet? – Ja ne vidim ništa osim da se borimo da pobjedimo ili da preselimo."
U prvom naletu borbe poginuo je Zejd ibn Haris r.a, a zatim je od njega uzeo zastavu Džafer ibn Ebi Talib r.a, te mu je bila odsječena desna ruka, pa lijeva, a zatim je preselio. Džafer ibn Ebi Talib τ je u ovoj Bici otpjevao stihove:

O kamo Dženneta da se približim lijepog
I hladnog pića,
Vizantijcima se približila kazna, Vizantijcima nevjernicima
pomiješanog porijekla
Na meni je obaveza da kad ih
sretnem da ih udaram

Također se u jednoj predaji navodi da je Džafera τudario jedan vizantijac, tako da ga je presjekao na dva dijela, pa su u jednom dijelu tijela našli trideset rana, u drugom isto toliko.[13] Zatim je

[13] Allahov Poslanik ρ je povodom ovoga slučaja obavijestio ashabe τ da je Allah I zamijenio Džaferove dvije ruke sa dva krila u Džennetu, te da on sa njima leti kud hoće po Džennetu.

Abdullah ibn Revaha τ preuzeo zastavu od Džafera τ te je nastavio da se bori.
Kod Abdullaha je došao amidžić i donio mu malo mesa i Abdullah τ je počeo da jede, međutim, u tom trenutku čuo je zvuk ubijanja jednog muslimana, potom je rekao: "Zar se ovo dešava, a ja još živ." Zatim je krenuo na Vizantijce i tako preselio. Nakon šehadeta Abdullaha r.a, ashabi su počeli da razmišljaju koga da izaberu za emira vojske, pa su izabrali Halid ibn Velida τ
Allahov Poslanik ρ je obavijestio ashabe u Medini da su preselila ova trojica ashaba i da je Halid preuzeo vodstvo muslimanske vojske i rekao je da je Allah I dao pobjedu Halidu ibn Velidu τ
Halid ibn Velid τ je nadmudrio vizantijsku vojsku tako što je svoju vojsku, koja je bila na čelu, prebacio na začelje, a onu koja je bila na začelju prebacio je na čelo, tako da su Vizantijci pomislili da je muslimanima došla pomoć i nastala je panika u njihovoj vojsci.
U ovoj Bici je poginulo dosta vizantijskih vojnika, a u muslimanskoj vojsci je poginulo samo trinaest boraca, i Halid τ se uspio povući sa svojom vojskom.
U ovoj Bici je bilo ashaba τ koji su pobjegli sa bojnog polja, među njima je bio i Abdullah ibn Omer τ – Pobjegli su između Medine i Crvenog mora, jer su se bojali šta bi im se moglo desiti ako dođu pred Poslanika ρ, međutim, ipak su odlučili da se vrate u Medinu.
U jednoj predaji se navodi da je čitava muslimanska vojska pobjegla, što nije tačno. Kada su se vratili u Medinu rekli su Poslaniku ρ: "Mi smo pobjegli sa bojnog polja." Tad se Allahov Poslanik ρ nasmijao i rekao: "Ne, vi niste pobjegli, vi ste samo odstupili od jedne skupine u drugu skupinu koja će se ponovo boriti, a ta skupina sam ja."

Pouke ove bitke

1) Muslimanima je obaveza da pomognu svoju braću, te da muslimani moraju biti jedno tijelo.

2) Dozvoljeno je imenovati više emira i više vođa jedne grupe, ali po redoslijedu (tj. ako prvi preseli da ga zamijeni drugi itd).
3) Sunnet je da se muslimani međusobno savjetuju i dogovaraju.
4) Za vrijeme Poslanika ρ je bio dozvoljen idžtihad ashaba τ, što se vidi iz ove Bitke, s tim da Poslanik ρ ne bi dozvolio da se desi greška u idžtihadu.
5) Muslimani su u ovoj Bici stekli veliko iskustvo, jer su se prvi put susreli sa kršćanima.
6) Sunnet je da se, kad čovjek preseli, njegovoj porodici donese hrana, jer je njegova porodica u žalosti, što se vidi nakon pogibije Džafera ibn Ebi Taliba τ

Slanje pisama velikanima okolnih naroda

Poslanik ρ koristi potpis sporazuma na Hudejbiji za pozivanje u islam vladara susjednih naroda, šaljući im izaslanike.
Što se tiče datuma, u kojem je Poslanik ρ poslao izaslanike, ulema se razišla:

1) Ibn Sad prenosi od svog šejha Vakidija, koji je bio imam u Siriji, da je ovo slanje izaslanika bilo u muharremu 7. g.p.H.
2)Et-Taberi u svom djelu Tarih et-Taberi spominje da se ovaj događaj desio u zu-l-hidždžetu 6. g.p.H.
3) Najispravnije mišljenje je od Ibn Ishaka, rahimehullah, da su izaslanici poslani između Poslanikovog ρ povratka sa Hudejbije (od muharrema 7. g.p.h) i njegove smrti.

Vladari koji su pozivani:

1)Nedžašija, vladar Abesinije, njega je otišao pozvati Amr ibn Umejje ed-Dameri τ On je pohvaljen od strane Allahovog Poslanika ρ, jer je bio od onih koji su se odazvali pozivu u islam.
U pismu kojeg je Poslanik ρ poslao pisalo je:

- *"U ime Allaha Milostivog Samilosnog, od Muhammeda Allahovog Poslanika ρ, Nedžašiji kralju Abesinije.*
Primi Islam, obavještavam te da je Allah jedino Božanstvo koje zaslužuje da se obožava. On je Vladar, el-Kuddus, el Muhejmin,... i svjedočim da je Isa sin Merjemin, ruh od Allaha i Njegova riječ."

Bilježe se predaje da je Nedžašija primio islam sa još 60 ljudi koje je poslao zajedno sa svojim sinom da bi se sreli sa Poslanikom ρ, međutim, doživjeli su brodolom koji nisu preživjeli.

Poslanik ρ je Nedžašiji u odsustvu klanjao dženazu, što je ujedno i dokaz u fikhu da je to ispravno, postoji mišljenje uleme da se to odnosi samo na velikane.

2) Vladar Perzije, njemu je Poslanik ρ poslao pismo posredstvom njegovog namjesnika u Bahrejnu.

Prenosi se od imama ez-Zuhrija, rahimehullah, da je rekao Sejid ibn Musejjib da misli da je ovaj vladar pocijepao pismo, pa je to došlo do Poslanika ρ, te je Poslanik ρuputio dovu Allahu I da pocijepa njegovo carstvo. Nakon što je pocijepao pismo taj je vladar naredio svom namijesniku u Jemenu da pošalje dva izaslanika Poslaniku ρ sa njegovim pismom. Pa kad su došli ti ljudi Poslaniku ρ, on im je rekao da mu dođu sutra. Kad su došli, rekao im je: "Vaš vladar je ubijen, moj Gospodar je ubio vašeg gospodara, tj. ubio ga je njegov sin."

Nakon što su se vratili i ispričali šta im se desilo i šta im je Poslanik ρ rekao, svi su namijesnici, koji su se tu našli, primili islam.

3) Herakle, car Vizantije. O ovom slučaju govori sedam hadisa Poslanika ρ, a koji se nalaze u Sahihu Buharije.

Bilježi se u Sahihu da je Ebu Sufjan r.a, kada je primio islam, obavijestio Ibn Abbasa τ da je Herakl, čuvši da se Kurejšijska karavana nalazi u Šamu, naredio da se pozovu, pa su se oni odazvali. Kad su došli Herakl je bio okružen svojim velikanima, pa je pozvao prevodioca te pitao: "Ko je od vas u najbližem rodu s ovim čovjekom, koji sebe smatra Poslanikom?"

Ebu Sufjan τ odgovori: "Pa, rekoh, ja sam mu najbliži." On reče: "Približite ga do mene i privedite njegove drugove, neka stoje njemu iza leđa." Zatim reče prevodiocu: "Ja ću ovoga ovdje (Ebu Sufjana) pitati za onog čovjeka (Resulullaha ρ), pa ako mi zataji istinu, neka oni reagiraju." Ebu Sufjan reče: "Tako mi Boga, da me nije sramota da od mene čuju laž, ja bih o njemu lagao."
Zatim Ebu Sufjan reče: "Prvo što me je upitao glasilo je: "Kakvog je porijekla?" Odgovorih mu: "On je uglednog porijekla."
Herakle: "Da li je ikad iko od vas, prije njega, govorio takve slične stvari?"
Ebu Sufjan: "Nije."
Herakle: "Je li neko od njegovih predaka bio kralj?"
Ebu Sufjan: "Ne."
Herakle: "Da li ga slijede ljudi od položaja ili siromašni?"
Ebu Sufjan: "Siromašni."
Herakle: "Da li se njihov broj povećava ili smanjuje?"
Ebu Sufjan: "Povećava."
Herakle: "Da li je iko od njih napustio njegovu vjeru iz srdžbe, nakon što ju je primio?"
Ebu Sufjan: "Nije."
Herakle: "Da li je prije toga bio lažov?"
Ebu Sufjan: "Nije."
Herakle: "A da li je vjerolomnik?"
Ebu Sufjan: "Nije, – ali otkako nismo s njim ne znamo šta sad radi (i više mi nije dozvolio da i jednu riječ dodam od sebe)."
Herakle: "Da li ste se borili protiv njega?"
Ebu Sufjan: "Jesmo."
Herakle: "Kako ste se borili?"
Ebu Sufjan: "Vodili smo međusobni rat, rat nadmetanja, nekad on pobijedi, a nekad mi."
Herakle: "Šta traži od vas?"
Ebu Sufjan: "Govori nam: Vjerujte samo jednog Boga, i pored Njega ne vjerujte u druga božanstva, napustite vjeru svojih djedova i očeva, naređuje nam da se Bogu molimo (da klanjamo),

da iskreno govorimo, da pošteni budemo, da rodbinske veze održavamo…"

A on reče prevodiocu: "Prevedi mu: pitao sam te kakvog je porijekla, pa si rekao da je uglednog porijekla. Pitao sam te da li je ikad iko od vas ovako govorio prije njega, pa si odgovorio da nije, pa sam pomislio da je neko prije njega nešto slično govorio, pomislio bih da čovjek oponaša druge. Pa sam te upitao da li su mu roditelji i djedovi bili vladari, pa si odgovorio da nisu, pa sam pomislio: da mu je neko od starine bio kralj, čovjek traži kraljevstvo. Pa sam te upitao da li ga optužujete da je prije toga bio lažov, pa si odgovorio da nije, a ja znam da on nije mogao biti iskren prema ljudima, a lagati na Boga. Pa sam te pitao da li su njegovi sljedbenici velikodostojnici ili običan narod, pa si odgovorio da je obični, nezaštićeni narod, a oni su sljedbenici svih poslanika, pa sam te pitao da li im se broj povećava ili smanjuje, a ti si odgovorio da se sljedbenici poslanika brojem povećavaju. Takvo je inače stanje s vjerom dok se Objava ne upotpuni. Pa sam te pitao da li neko od njegovih sljedbenika napusti njegovu vjeru iz mržnje prema njoj nakon što ju je primio, pa si odgovorio da ne, a tako se dešava kad ljudi vjeru prihvate srcem. Pa sam te pitao da li je vjerolomnik ili izdajnik, pa si rekao da nije, a također poslanici ne izdaju svoju vjeru. Pa sam te pitao šta naređuje od vjere, a ti si rekao, da vam naređuje da vjerujete Allaha i da uz Njega druga božanstva ne vjerujete, što znači da vam zabranjuje vjerovanje u kipove, a naređuje da obavljate namaz, dijelite sadaku, i čestitost, pa ako je to tako kako kažeš, on će brzo zavladati ovim područjem gdje sam ja. Ja sam znao da će on doći, ali nisam znao da je od vas (Arap). Kad bih znao da ću moći do njega doći, učinio bih sve da se sretnemo. Da sam uz njega, noge bih mu prao!"

Zatim je pozvao da mu pročitaju Resulullahovo ρ pismo. Kad završi čitanje pisma, začuše se glasovi oko njega i narediše nam, pa iziđosmo. Ebu Sufjan reče: "Rekoh njegovim drugovima kad nas je izveo: Podržao je sina Ebu Kebša (pogrdan naziv za

Resulullahove ρ pretke). Boji se za svoju vlast." Bio sam tada tako čvrsto uvjeren u Resulullahov ρ uspjeh da sam i sâm osjetio da će i meni Allah I uliti islam u srce.

Ovako je pripovijedao Ebu Sufjan. On je spričao kakav je dojam na cara ostavilo to Poslanikovo ρ pismo. Dokaz za to su i skupocjeni radovi kojima je obdario Dihju ibn Hulejfa ibn el-Kelbija, donosioca Poslanikovog ρ pisma. Dobio je blaga i poklone, pa kad je Dihja bio u Hasmeju, u povratku za Medinu, napali su ga neki ljudi iz plemena Džizam i opljačkali ga u potpunosti. On dođe kod Resulullaha ρ i obavijesti ga, a Resulullah ρ posla Zejda ibn Harisa u Hasmej, koji se nalazi iza Vadi-l-Kura, i posla s njim pet stotina ljudi. Zejd izvrši napad na pleme Džizam i poubija mnoge, a zaplijeni blago i sablje. Zaplijenio je hiljadu deva i pet hiljada ovaca i zarobio stotinu žena i djece.

Između Resulullaha ρ i plemena Džizam bilo je uspostavljeno pomirenje, pa pohita Zejd ibn Rifa'at el-Džizami, jedan od poglavara tog plemena, da uloži prigovor Resulullahu ρ On i muškarci njegovog plemena bili su u islamu i pomogoše Dihji kad su ga napali na putu, a sada je molio za pleme Džizam oprost.

Resulullah ρ primi njegovu ispriku i naredi da se vrati plijen i roblje.

Većina historičara spominju ovaj vojni pohod prije Hudejbije, a to je greška, i to očita, jer slanje pisma caru bilo je poslije Hudejbije. Stoga kaže Ibn Kajjim da je ovaj pohod, bez sumnje, bio poslije Hudejbije.

رَبَّنَا لَا تُزِغۡ قُلُوبَنَا بَعۡدَ إِذۡ هَدَيۡتَنَا وَهَبۡ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحۡمَةًۚ إِنَّكَ أَنتَ
ٱلۡوَهَّابُ ٨

«Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kad si nam već na pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu, Onaj koji mnogo daruje » Ali Imran 8.

lektor:Abdulmedžid Nezo,...
obrada teksta: Abdurrahman Kalabić, Hamza Alagić...
šerijatska recenzija: prof. sa medrese Mus,ab ibn Umejr,
dizajn i štampa: AIO Linz